

تاریخ آزمون

۱۴۰۳/۱۱/۰۵

سوالات آزمون

دفترچه شماره (۱)

دوره دوم متوسطه

پایه یازدهم تجربی

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه	تعداد سوال: ۱۰۵

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	شماره سوال		تعداد سوال	مدت پاسخگویی
		تا	از		
۱	ریاضیات	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	زیست‌شناسی	۴۵	۲۱	۲۵	۲۵ دقیقه
۳	فیزیک	۷۰	۴۶	۲۵	۳۰ دقیقه
۴	شیمی	۹۵	۷۱	۲۵	۲۵ دقیقه
۵	زمین‌شناسی	۱۰۵	۹۶	۱۰	۱۰ دقیقه

ریاضیات

-۱ معادله قطرهای یک لوزی به صورت $L: ax+by+1=0$ است. اگر طول مرکز تقارن این لوزی برابر ۱ باشد، حاصل $a \times b$ کدام است؟

$$-\frac{3}{4}(4)$$

$$\frac{3}{4}(3)$$

$$-\frac{3}{2}(2)$$

$$\frac{3}{2}(1)$$

-۲ اگر معادلات دو ضلع مقابل مربعی به صورت $d: mx+y=2$ و $d': 2x-4y=n$ باشد و مساحت این مربع برابر ۸ باشد، بیشترین مقدار $m+n$ کدام است؟

$$-12/5(4)$$

$$12/5(3)$$

$$-4/5(2)$$

$$4/5(1)$$

-۳ به ازای چه مقادیری از m معادله $(m-3)x^2 - 4x^2 + m = 0$ دارای ۴ ریشه حقیقی و متمایز است؟

$$3 < m < 4(4)$$

$$m < 0(3)$$

$$m > 3(2)$$

$$-1 < m < 4(1)$$

-۴ سهمی $y = (m-1)x^2 - 2x^2 + 5x - 3 = 0$ بر نیمساز ناحیه اول و سوم مماس است. مجموع مرباعات ریشه‌های معادله کدام است؟

$$\frac{67}{49}(4)$$

$$-\frac{67}{49}(3)$$

$$\frac{29}{81}(2)$$

$$-\frac{29}{81}(1)$$

-۵ معادله $\sqrt{x-4} + \sqrt{x+1+8\sqrt{x-4}} = 7$ چند ریشه حقیقی دارد؟

$$3(4)$$

$$2(3)$$

$$1(2)$$

$$1) \text{ صفر}$$

-۶ معادله $\frac{2x}{x^2-4} + \frac{m}{x+2} = \frac{1}{x-2}$ به ازای چند مقدار m ، فاقد جواب است؟ ($x \neq \pm 2$)

$$4) \text{ بی شمار}$$

$$2(3)$$

$$1(2)$$

$$1) \text{ صفر}$$

-۷ حداقل چند نقطه روی محیط مثلث متساوی الاضلاع وجود دارد که از نقاطی که از هر رأس مثلث به یک فاصله ثابت ۴ واحد باشد؟

$$6(4)$$

$$4(3)$$

$$3(2)$$

$$1) \text{ صفر}$$

-۸ کدام قضیه به صورت قضیه دو شرطی بیان نمی‌شود؟

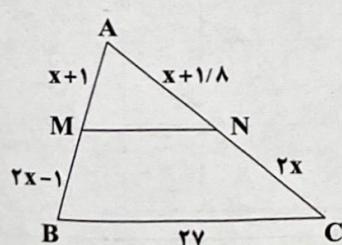
۱) در مثلث متساوی الساقین، ارتفاع و میانه نظیر یکی از اضلاع بر هم منطبق هستند.

۲) ضلع مقابل به زاویه 90° در یک مثلث، بزرگ‌ترین ضلع آن است.

۳) در مثلث قائم‌الزاویه، عمودمنصف اضلاع، بر روی بزرگ‌ترین ضلع، متقطع هستند.

۴) در مثلث قائم‌الزاویه طول میانه وارد بر ضلع بزرگ‌تر، نصف طول آن ضلع است.

در شکل زیر $MN \parallel BC$ است، محیط مثلث AMN چقدر است؟ -۹

$$10/8(1)$$

$$17/8(2)$$

$$20/8(3)$$

$$24/8(4)$$

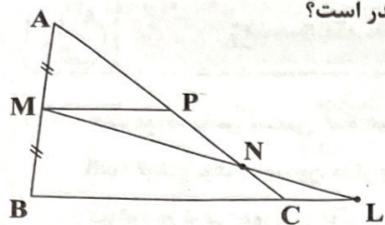
-۱۰ در یک ذوزنقه قاعده بزرگ ۵ برابر قاعده کوچک است. پاره خط ساق‌ها موازی با قاعده‌ها و محدود به دو ساق توسط قطرهای به ۳ قسمت مساوی تقسیم شده است. این پاره خط ساق‌ها را با چه نسبتی می‌تواند تقسیم کند؟

$$\frac{2}{3}(4)$$

$$\frac{1}{3}(3)$$

$$\frac{3}{5}(2)$$

$$\frac{2}{5}(1)$$

-۱۱ در شکل زیر $AM = MB$ و $AN = NC$. $MP \parallel BC$ چقدر است؟

- ۵۶ (۱)
۶۴ (۲)
۷۰ (۳)
۸۴ (۴)

-۱۲ در مستطیل $ABCD$ با اضلاع $AB = 8$ و $BC = 6$. از A به قطر مقابل در نقطه M عمود رسم می‌کنیم. اندازه طول MD برابر کدام است؟

- ۶/۴ (۴)   ۴/۸ (۳)   ۲/۴ (۲)   ۳/۶ (۱)

-۱۳ تابع با ضابطه $f(x) = \sqrt{[x]} - x$ با کدام یک از توابع زیر برابر است؟ [ ] نماد جزء صحیح است.

- $\frac{[x]+[-x]}{[x+1]+[-x]}$ (۴) $[x-[x]]$ (۳) $1-\cos(2\pi x)$ (۲) $\sin(\pi x)$ (۱)

-۱۴ برد تابع $f(x) = \frac{2x}{\sqrt{x+9}-3}$ شامل چند عدد طبیعی نمی‌باشد؟

- ۷ (۴)   ۶ (۳)   ۵ (۲)   ۴ (۱)

-۱۵ اگر $\{(a, b), (c, d), (e, f)\}$ باشد، مقدار a کدام است؟

- $\frac{7}{2}$ (۴)   ۳ (۳) $\frac{9}{2}$ (۲)   ۴ (۱)

-۱۶ تابع خطی f و اoron آن در نقطه‌ای به طول ۲ یکدیگر را قطع می‌کنند و $f^{-1}(1) = 2$ است. مقدار $f^{-1}(1)$ کدام می‌تواند باشد؟

- $\frac{29}{4}$ (۴) $\frac{31}{4}$ (۳)   ۸ (۲)   ۷ (۱)

-۱۷ اگر $\{(0, 3), (2, 2), (3, 1)\}$ باشند، مجموع اعضای برد تابع $g = \sqrt{2x-x^2}$ و $f = h = \frac{f-g}{1+2f}$ کدام است؟

- $\frac{73}{25}$ (۴) $\frac{71}{35}$ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

-۱۸ اگر $D_h = \mathbb{R} - \{a, b\}$ و $h(x) = (\frac{f}{g})(x)$ و $g(x) = 2x^2 + x - 3$. $f(x) = \frac{x-3}{2x+3}$ باشد، آنگاه حاصل $b+a$ کدام است؟

- $-\frac{3}{2}$ (۴) $\frac{3}{2}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱)

-۱۹ دو دوچرخه‌سوار از یک نقطه روی یک پیست دایره‌ای شکل به قطر ۹۶ متر و در خلاف جهت حرکت عقربه‌های ساعت شروع به رکاب زدن

می‌کنند. در لحظه‌ای که دوچرخه‌سوار اول زاویه $\frac{35\pi}{8}$ رادیان و دوچرخه‌سوار دوم زاویه ۷۳۶ درجه را طی کرده باشند، فاصله آن‌ها روی

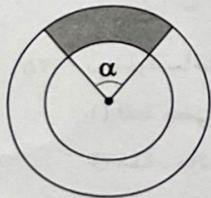
مسیر دایره‌ای تقریباً چند متر است؟ ($\pi = 3/14$)

- ۴۳ (۴)   ۳۷ (۳)   ۳۶ (۲)   ۳۵ (۱)

-۲۰ در شکل زیر اندازه شعاع دو دایره ۴ و ۶ واحد است. اگر محیط ناحیه رنگی برابر ۲۴ واحد باشد، اندازه زاویه α بر حسب درجه کدام

است؟ ($\pi = 3/14$)

- ۱۱۲/۶۵ (۱)
۱۱۴/۶۵ (۲)
۱۱۶/۴۵ (۳)
۱۱۸/۲۵ (۴)

زیست‌شناسی

آزمون ملی انتخابی برای دانش‌آموزان برتر کشور

- ۲۱ - چند مورد، بخش پیشین غده هیپوفیز را از بخش پسین آن در زنی سالم و بالغ متمایز می‌کند؟

- (الف) ترشح نوعی هورمون مؤثر بر کلیه و حفظ تعادل آب
- (ب) ترشح نوعی هورمون مؤثر بر اندام‌های دستگاه تناسلی
- (ج) ترشح نوعی هورمون مؤثر بر میزان ترشحات غدد شیری
- (د) ترشح نوعی هورمون مؤثر بر غده سپری‌شکل ناحیه گردن

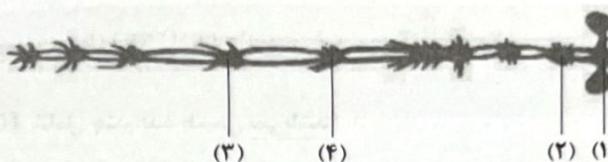
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۲۲ - با فرض این‌که شکل زیر نشان‌دهنده دستگاه عصبی جیرجیرک باشد، کدام عبارت درست است؟

- (الف) بخش (۴) با ارسال پیام عصبی، موجب تنظیم فعالیت انقباضی بلندترین پاهای چاندار می‌شود.
- (ب) بخش (۳) با ارسال پیام عصبی، موجب تنظیم فعالیت قلب لوله‌ای شکل در سطح شکمی می‌شود.
- (ج) بخش (۱) با دریافت پیام عصبی از واحدهای بینایی، موجب ایجاد تصاویر موزائیکی شکل می‌شود.
- (د) بخش (۲) با دریافت پیام عصبی از گیرندهای مکانیکی، موجب دریافت صدا توسط جانور می‌شود.

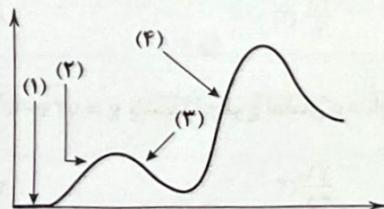
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۲۳ - مطابق نمودار زیر که مربوط به تزریق واکسن نوبت اول و دوم نوعی عامل بیماری‌زا است، کدام عبارت زیر با قاطعیت صحیح است؟

(۱) در بخش (۱) همانند بخش (۳)، اتصال پروتئین‌های دفاعی Y شکل به آنتی‌زن‌های درون واکسن غیرقابل انتظار است.

(۲) در بخش (۲) همانند بخش (۴)، اتصال یاخته‌های خاطره به آنتی‌زن اختصاصی خود، در محیط داخلی قابل مشاهده است.

(۳) در بخش (۴) برخلاف بخش (۳)، تکثیر نوعی از لنفوسيت‌های T واجد حافظه، در حال انجام می‌باشد.

(۴) در بخش (۲) برخلاف بخش (۱)، اتصال بخش پایینی پروتئین‌های Y شکل به غشای نوعی یاخته از دومین خط دفاعی بدن قابل انتظار است.

- ۲۴ - گروهی از هورمون‌های تولیدشده در بدن انسان، پیش از عبور از حفرات قلب، به سیاهرگ باب کبدی وارد می‌شوند. چند مورد مشخصه همه این پیک‌ها محسوب می‌شود؟

(الف) ترشح همه آن‌ها تحت تأثیر رشته‌های عصبی حسی قرار دارد.

(ب) همه آن‌ها، تنها بر روی گروهی از یاخته‌های دستگاه گوارش اثرگذار هستند.

(ج) فقط برخی از آن‌ها، بر روی فعالیت مولکول‌های پروتئینی در یاخته هدف مؤثر هستند.

(د) فقط برخی از آن‌ها، با طی مسافت کوتاه بر روی یاخته‌های مجاور محل ترشح خود اثر دارند.

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۰ (صفر)

- ۲۵ - در مورد ساختار خط جانبی ماهی قزل‌آلای توان بیان داشت که ..... یاخته‌هایی که با پوشش ژلاتینی تماس دارند .....

(۱) فقط بعضی از - جایگاه هسته در آن‌ها به محوطه داخلی کانال خط جانبی نسبت به عصب قرارگرفته در زیر این ساختار نزدیک‌تر است.

(۲) همه - مزک‌هایی با اندازه‌های نابرابر دارند که بلندترین آن‌ها از مویرگ‌های آبششی چاندار دورتر است.

(۳) فقط بعضی از - می‌توانند با یاخته‌های مشابه خود در تماس بوده و به تعداد بیشتری در ساختار حضور داشته باشند.

(۴) همه - در پایین خود که از پوشش ژلاتینی دورتر است، با دو رشته عصبی دریافت‌کننده پیام ارتباط دارند.

- ۲۶- در یک زن میانسال، استخوان محافظت‌کننده از بخش انتهایی مجرای شنوایی، با چند مورد از استخوان‌های زیر، مفصل ثابت تشکیل می‌دهد؟

ب) بزرگ‌ترین استخوان تشکیل‌دهنده کاسه چشم	الف) کوچک‌ترین استخوان تشکیل‌دهنده کاسه چشم
د) بزرگ‌ترین استخوان منفرد جمجمه	ج) کوچک‌ترین استخوان منفرد جمجمه
۴ (۴)	۳ (۳)
۲ (۲)	۱ (۱)

- ۲۷- چند ویژگی، همه پیک‌های شیمیایی کوتاه‌برد را از پیک‌های شیمیایی دوربرد متمایز می‌سازد؟

الف) روی یاخته‌های نزدیک یاخته ترشح‌کننده آن‌ها اثر می‌گذارد.	ب) یاخته‌های سازنده آن‌ها با شبکه مویرگ‌های خونی ارتباط ندارند.
ج) همواره حداقل از دو لایه فسفولیپیدی غشا عبور می‌کنند.	د) درون نوعی بافت پیوندی مایع بدن یافت نمی‌شوند.
۳ (۴)	۲ (۳)
۱ (۲)	۱ (۱)

- ۲۸- یاخته آسیب‌دیده در شکل زیر، نوعی پروتئین دفاعی را ترشح کرده است. با توجه به این پروتئین کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) برخلاف پروفورین، از همه یاخته‌های خونی در صورت آلوده شدن به ویروس می‌تواند ترشح شود.
- ۲) همانند آنزیم القاکننده مرگ برنامه‌ریزی شده، روی یاخته مجاور یاخته ترشح‌کننده اثر دارد.
- ۳) برخلاف پروفورین، می‌تواند روی یاخته‌های سالم (غیروپرسی و غیرسلطانی) اثر کند.
- ۴) همانند پروتئین مکمل، قبل از ورود میکروب می‌تواند در خوناب مشاهده شود.

- ۲۹- یکی از بیگانه‌خوارها با ترشح پیک شیمیایی، تعداد یاخته‌های همنوع خود را در محل آسیب‌دیده بیشتر می‌کند. کدام گزینه در خصوص این نوع یاخته صحیح است؟

- ۱) تحت شرایطی در خط دفاعی اول فعالیت می‌کند.

۲) حاصل تقسیم مستقیم یاخته‌های میلیونی در مغز استخوان است.

۳) قادر به تجزیه کردن انواعی از پروتئین‌های خطوط دفاعی بدن است.

۴) فرایند بیگانه‌خواری هر یاخته را با تشکیل ریزکیسه‌های متعدد انجام می‌دهد.

- ۳۰- کدام عبارت صحیح است؟

۱) در دستگاه عصبی پلantarیا همانند انسان، مغز جانور از دو بخش اصلی سازنده آن تشکیل شده است.

۲) در ساختار عصبی پلantarیا برخلاف هیدر، شبکه عصبی موجود در بدن، یاخته‌های ماهیچه‌ای جانور را تحریک می‌کند.

۳) در ساختار عصبی ملح برخلاف هیدر، با حرکت از سر جاندار به انتهای بدن، فاصله جسم یاخته‌ای نورون‌ها همواره افزایش می‌یابد.

۴) در دستگاه عصبی انسان همانند ملح، رشته‌های عصبی برخی از اندام‌های حرکتی، در نزدیکی سر جانور از طناب عصبی جدا می‌شوند.

- ۳۱- به طور معمول در گوش انسان، به دنبال تبدیل امواج صوتی به ارتعاش، کدام اتفاق زودتر از سایرین رخ می‌دهد؟

۱) امواج صوتی به وسیله لاله گوش جمع‌آوری و به مجرای شنوایی هدایت می‌شوند.

۲) ارتعاش استخوان چکشی در پایین‌ترین بخش، استخوان مفصل شده به آن را به ارتعاش درمی‌آورد.

۳) لرزش نوعی پرده مرتبط با یکی از استخوان‌های کوچک گوش، مایع درون حلزون را به لرزش درمی‌آورد.

۴) در پی باز شدن کانال‌های یونی غشای گیرنده‌ها، بخش شنوایی عصب گوش پیام عصبی ایجاد شده را به مغز می‌برد.

- ۳۲- کدام گزینه درباره نوعی پروتئین در سومین خط دفاعی بدن که می‌تواند به شیوه‌های متفاوتی عوامل بیماری‌زا را بی‌اثر یا نابود کند، به درستی بیان شده است؟

۱) همانند کربوهیدرات‌های غشایی، تنهای متصل به دو بازوی یکسان دارد.

۲) با تجمع در اطراف پروتئین‌های مشابه، ساختارهای حلقه‌ای در غشا می‌سازد.

۳) به منظور فعالیت آن، اتصال هر دو بازوی پروتئینی به عامل بیماری‌زا ضروری است.

۴) از طریق بخشی به غیر از جایگاه اتصال به پادگن (آنٹیزن)، به پروتئین دفاعی دیگری متصل می‌گردد.

- ۳۳- چند مورد، ماهیچه ذوزنقه‌ای در بدن یک مرد سالم را از ماهیچه شکمی متمایز می‌سازد؟
- (الف) در هر دو نمای پشتی و جلویی بدن، مشاهده می‌شود.
 (ب) در حرکات سر برخلاف حرکات قفسه سینه نقش دارد.
 (ج) می‌تواند در مجاورت نوعی ماهیچه تنفسی مشاهده شود.
 (د) زردپی آن، به نوعی استخوان اسکلت محوری متصل است.
- ۱) صفر   ۲) ۱   ۳) ۲   ۴) ۳
- ۳۴- یکی از رابطه‌ای بین دو نیمکره مخ انسان سقف بزرگ‌ترین بطن‌های مغز را تشکیل می‌دهد. کدام گزینه در رابطه با این رابطه صحیح می‌باشد؟
- (۱) از زوائد سیتوپلاسمی متعددی تشکیل شده که توسط تعداد زیادی یاخته غیرعصبی احاطه شده‌اند.
 (۲) اختلال در عملکرد این بخش در اثر بیماری مالتیپل اسکلروزیس (M.S) دور از انتظار است.
 (۳) در سطحی بالاتر از قطورترین بخش سامانه مؤثر در حافظه و بروز احساسات قرار دارد.
 (۴) منجر به انتقال پیام‌های بینایی از عصب بینایی سمت راست به نیمکره سمت چپ مخ می‌شود.
- ۳۵- با توجه به اطلاعات کتاب زیست‌شناسی (۲)، گروهی از گوییچه‌های سفید می‌توانند یاخته‌های آلوده به ویروس آنفلوانزا در شش‌های انسان را براساس ویژگی‌های عمومی آن‌ها شناسایی کرده و آن‌ها از بین ببرند. کدام گزینه در رابطه با این گوییچه‌های سفید به درستی بیان شده است؟
- (۱) گروهی از پروتئین‌های سنتزشده توسط رناتن‌های متصل به شبکه آندوپلاسمی زیر این یاخته‌ها، در سیتوپلاسم یاخته‌های دیگری فعالیت می‌کنند.
 (۲) با ترشح پروتئین‌های واحد ساختار حلقوی، باعث ایجاد منافذ متعدد در غشاء یاخته‌های سرطانی و یا آلوده به ویروس می‌شوند.
 (۳) منشأ لنفوئیدی داشته و به دنبال مصرف ATP و فعالیت آنزیم‌های لیزوژومی خود، موجب پاکسازی بدن از یاخته‌های سرطانی می‌شوند.
 (۴) پس از بالغ شدن در نوعی اندام لنفي، با تولید و ترشح پروتئین‌های Y‌شکل، می‌توانند باعث نایودی یا خنثی‌سازی آنتی‌زن‌های بیگانه شوند.
- ۳۶- با توجه به مطالب کتاب زیست‌شناسی (۲)، یکی از انواع گیرنده‌های حس پیکری موجود در بدن انسان سالم و بالغ، همانند گروهی از گیرنده‌های حسی موجود در گوش درونی، نقش مهمی در تنظیم تعادل و حفظ هماهنگی بدن به عهده دارد. کدام گزینه در رابطه با این گیرنده‌ها به طور نامناسب بیان شده است؟
- (۱) در گروهی از ساختارهای متصل‌کننده دو استخوان به یکدیگر قابل مشاهده‌اند.
 (۲) پس از آزاد شدن یون‌های کلسیم از شبکه آندوپلاسمی تارهای ماهیچه‌ای، تحریک می‌شوند.
 (۳) ممکن است در تماس با بافتی حاوی یاخته‌های دوکی‌شکل با هسته بیضی قرار بگیرند.
 (۴) پیام عصبی تولیدشده را همواره از طریق ریشه پشتی اعصاب نخاعی، به ماده خاکستری وارد می‌کنند.
- ۳۷- در یک انسان سالم و بالغ، پیام‌های عصبی تولیدشده توسط گیرنده‌های حس بویایی موجود در سقف بینی، ابتدا به بخشی از مغز ارسال می‌شوند. کدام گزینه، ویژگی این مرکز مغزی را به درستی بیان می‌کند؟
- (۱) بالاترین برجستگی‌های آن در مجاورت غده اپی‌فیز قرار دارد.
 (۲) جزئی از سامانه مؤثر در بروز احساسات و عواطف محسوب می‌شود.
 (۳) درون لوبی از مغز قرار دارد که توسط بزرگ‌ترین استخوان جمجمه حفاظت می‌شود.
 (۴) در بخش جلوتری نسبت به مرکز تقویت‌کننده پیام‌های حسی ورودی به مغز قرار گرفته است.
- ۳۸- یاخته‌های ماهیچه‌ای اسکلتی را می‌توان براساس سرعت کوتاه شدن سارکومراها یشان به دو نوع کند و تند تقسیم کرد که بسیاری از ماهیچه‌های اسکلتی بدن، واحد هر دو نوع یاخته می‌باشند. با توجه به مطالب کتاب زیست‌شناسی (۲)، کدام گزینه در رابطه با این یاخته‌ها به درستی بیان شده است؟
- (۱) تارهایی که واحد پروتئین میوگلوبین بیشتری می‌باشند، نسبت به تارهای نوع دیگر، در عضلات تؤام یک دونده دوی صدمتر، فراوانی بیشتری دارند.
 (۲) تارهایی که انشعابات مویرگی بیشتری در اطراف خود دارند، نسبت به تارهای نوع دیگر، واحد تعداد بیشتری کانال کلسیمی در غشاء شبکه آندوپلاسمی می‌باشند.
 (۳) تارهایی که در برابر خستگی مقاومت بیشتری دارند، نسبت به تارهای نوع دیگر، واحد توانایی کمتری در تولید ماده تحریک‌کننده گیرنده‌های درد می‌باشند.
 (۴) تارهایی که اندامک دوغشایی با غشاء داخلی چین‌خورده بیشتری دارند، نسبت به تارهای دیگر، آنزیم‌های مؤثر در تنفس یاخته‌ای هوایی کمتری دارند.

- ۴۹- با توجه به مطالب کتاب زیست‌شناسی (۲)، در خصوص جانوری که با گیرنده‌های نوری چشم خود، توانایی دریافت پرتوهای فرابنفش را دارد، کدام گزینه صحیح می‌باشد؟
- ۱) از نظر نوع اسکلت با خرچنگ تفاوت دارد.
  - ۲) از نظر روش اصلی برای تنفس به ستاره دریابی شاهد است.
  - ۳) از نظر ساختار ویژه دفع و تنظیم اسمزی با مار زنگی شاهد است.
  - ۴) از نظر اساس حرکت با مار زنگی شاهد است.
- ۵۰- گروهی از گویچه‌های سفید موجود در بدن انسان، پس از خروج از خون و تغییر یافتن، به یاخته‌های مؤثر در پاک‌سازی گویچه‌های قرمز مرده و آسیب‌دیده تبدیل می‌شوند. کدام گزینه در رابطه با این گویچه‌های سفید، نادرست می‌باشد؟
- ۱) همانند گویچه‌های سفید مؤثر در ممانعت از روند تولید فیبرین، واجد توانایی تشخیص یاخته‌های خودی از بیگانه می‌باشد.
  - ۲) همانند نیروهای واکنش سریع، منشأ میلوبئیدی داشته و واجد گیرنده آنتی‌زنی اختصاصی در غشاء سیتوپلاسمی خود می‌باشد.
  - ۳) همانند گویچه‌های سفید واجد بزرگ‌ترین نسبت هسته به سیتوپلاسم، دارای هسته تکی و سیتوپلاسم بدون دانه می‌باشد.
  - ۴) همانند یاخته‌های دارای هسته دمبلی‌شکل، در واکنش‌های عمومی اما سریع بدن شرکت می‌کنند.
- ۵۱- کدامیک از گزینه‌های زیر در رابطه با چشم چپ یک انسان سالم به درستی بیان شده است؟
- ۱) فقط یکی از ساختارهای ماهیچه‌ای در لایه میانی قرار گرفته است.
  - ۲) فقط یکی از بخش‌های شفاف دارای ساختار یاخته‌ای می‌باشد.
  - ۳) فقط یکی از لایه‌های اصلی در شکست نور و تطبیق مؤثر است.
  - ۴) فقط یکی از انواع گیرنده‌های نوری محل لکه زرد، در نور اندک تحریک می‌شود.
- ۵۲- با توجه به مطالب کتاب زیست‌شناسی (۲)، چند مورد به عنوان وجه تشابه همه استخوانچه‌های موجود در گوش میانی یک انسان سالم محسوب می‌شود؟ « فقط استخوانچه‌های موجود در گوش راست را در نظر بگیرید.»
- الف) در تغییر اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو سوی غشاء یاخته‌های گیرنده شناوی مؤثرند.
  - ب) توسط بخشی از خود به نوعی ساختار پرده‌مانند مرتبط با گوش میانی متصل‌اند.
  - ج) توسط رباط‌هایی به قسمت‌های مختلفی از استخوان گیجگاهی متصل‌اند.
  - د) در ارسال گروهی از پیام‌های حسی به بالاترین بخش ساقه مغز مؤثرند.
- ۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴
- ۵۳- بیماری مalaria نوعی بیماری عفونی است که عامل آن نوعی انگل تک یاخته‌ای می‌باشد. افراد مبتلا به مalaria با دچار تب متناوب، لرز، کم خونی و بزرگی طحال می‌شوند. در صورت ابتلا به malaria، تعداد گروهی از گویچه‌های سفید در آزمایش خون شدیداً افزایش می‌یابد. با توجه به مطالب کتاب زیست‌شناسی (۲)، کدام گزینه در رابطه با این گروه از گویچه‌های سفید به درستی بیان شده است؟
- ۱) از نظر منشأ یاخته‌های بنیادی، با گویچه‌های سفید ترشح‌کننده ماده ضدانعقاد خون، تفاوت دارند.
  - ۲) از نظر تعداد هسته، با گویچه‌های سفید واجد توانایی بیگانه‌خواری باکتری‌ها، شاهد است.
  - ۳) از نظر توانایی تقسیم شدن، با گویچه‌های سفید واجد هسته تکی گرد یا بیضی، شاهد است.
  - ۴) از نظر توانایی بیگانه‌خواری، با گویچه‌های سفید واجد هسته تکی لوبيایی‌شکل، تفاوت دارند.
- ۵۴- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟
- «در یک سارکوم تار ماهیچه‌ای در حال استراحت، هر رشته پروتئینی که ..... دارد، برخلاف رشته دیگر در ..... دیده می‌شود.»
- ۱) توانایی اتصال به مولکول ATP را - قسمت‌های تیره بدون همپوشانی رشته‌های انقباضی نیز
  - ۲) انتهایی متصل به خط Z - نوارهای تیره دو طرف سارکوم
  - ۳) دو مولکول پروتئینی به هم پیچیده - دو طرف نوارهای روشن
  - ۴) اجزایی کروی‌شکل - هر بخش روشن
- ۵۵- با توجه به مطالب کتاب زیست‌شناسی (۲)، کدامیک از موارد زیر در رابطه با بیش از یک پرده منتهی اطراف مغز یک دختر سالم و بالغ صدق می‌کند؟
- ۱) در سطح زیرین خود واجد رشته‌های نازک متعددی می‌باشد.
  - ۲) از دو طرف با مایع مغزی - نخاعی در تماس است.
  - ۳) مستقیماً به استخوان‌های پهنه جمجمه متصل است.
  - ۴) محل‌هایی را برای عبور رشته‌های عصبی فراهم کرده است.

فیزیک

- ۴۶ واحد فاراد برحسب یکاهای اصلی در کدام گزینه به درستی آمده است؟

$$\frac{A^2 \cdot s^3}{kg \cdot m}$$
 (۱)

$$\frac{A^2 \cdot s^3}{kg \cdot m^2}$$
 (۲)

$$\frac{A^2 \cdot s^4}{kg \cdot m}$$
 (۳)

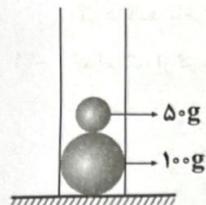
$$\frac{A^2 \cdot s^4}{kg \cdot m^2}$$
 (۴)

- ۴۷ مطابق شکل زیر، گلوله‌ای نارسانا به جرم $50g$ که دارای بار الکتریکی $C = 2\mu C$ است بر روی گلوله‌ای نارسانا به جرم $100g$ که دارای بار

الکتریکی $C = 5\mu C$ است، را با اعمال نیروی خارجی نگه داشته‌ایم. حال با حذف نیروی خارجی و رها کردن گلوله‌ها، گلوله کوچک‌تر، چند

سانسی متر جابه‌جا شود تا به تعادل برسد؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}$)

اصطکاک گلوله‌ها با دیواره لوله صرف‌نظر کنید).

۱۵) (۱)

۳۰) (۲)

۴۵) (۳)

۶۰) (۴)

- ۴۸ دو بار الکتریکی نقطه‌ای $q_1 = 2\mu C$ و $q_2 = 3\mu C$ در فاصله $3cm$ از یکدیگر قرار دارند و به یکدیگر نیروی دافعه‌ای به بزرگی $30N$ وارد می‌کنند.

بزرگی میدان الکتریکی حاصل از بار q_1 در محل بار q_2 چند برابر بزرگی میدان الکتریکی حاصل از بار q_2 در محل بار q_1 است؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}$)

$\frac{4}{3}$ (۱)

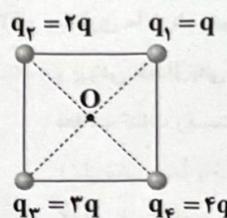
$\frac{3}{4}$ (۲)

$\frac{4}{9}$ (۳)

$\frac{9}{4}$ (۴)

- ۴۹ مطابق شکل زیر، چهار بار الکتریکی نقطه‌ای در چهار رأس یک مربع به ضلع $10cm$ ثابت شده‌اند. اگر جای بارهای q_2 و q_4 را با هم عوض

کنیم، جهت بردار برایند میدان‌های حاصل از چهار بار در نقطه O مرکز مربع چند درجه تغییر جهت می‌دهد؟

۹۰° (۱)

۱۸۰° (۲)

۶۰° (۳)

۳۶۰° (۴)

- ۵۰ بزرگی میدان الکتریکی حاصل از بار الکتریکی نقطه‌ای q در فاصله 2 از آن برابر با $\frac{N}{C}$ است. اگر فاصله نقطه موردنظر از بار q را $10cm$

افزایش دهیم، بزرگی میدان الکتریکی در آن نقطه برابر E_1 و اگر فاصله نقطه موردنظر از بار q را $10cm$ کاهش دهیم، بزرگی میدان

الکتریکی در آن نقطه برابر E_2 می‌شود. اندازه بار q چند تا نوکولن است؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}$)

۷/۲ (۱)

۷۲ (۲)

۳/۶ (۳)

۳۶ (۴)

- ۵۱ ذره‌ای به جرم $2g$ و بار الکتریکی $C = 8\mu C$ را در میدان الکتریکی یکنواخت و افقی $\bar{E}$ به بزرگی $\bar{E} = 5 \times 10^3 \frac{N}{C}$ قرار می‌دهیم. بزرگی شتاب حاصل

از نیروی الکتریکی وارد بر این ذره چند برابر بزرگی شتاب گرانش روی سطح زمین است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

۴ (۱)

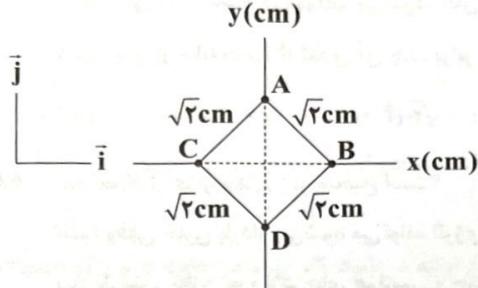
۴۰ (۲)

۲ (۳)

۲۰ (۴)

- ۵۲- در صفحه زیر، میدان الکتریکی یکنواخت $\vec{E}$ وجود دارد. پتانسیل الکتریکی در نقاط A, B, C و D به ترتیب $V = +10$ و صفر، صفر و -10 هستند.

بردار میدان الکتریکی $\vec{E}$ بر حسب SI در کدام گزینه به درستی آمده است؟

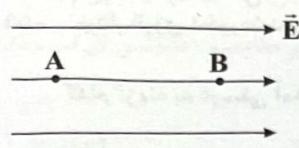
(1) -100 J

(2) -1000 J

(3) $+100\text{ J}$

(4) $+1000\text{ J}$

- ۵۳- مطابق شکل زیر، بار الکتریکی $C = 6\mu\text{C}$ در میدان الکتریکی یکنواخت $\vec{E}$ از نقطه A تا نقطه B جابه جا می شود. اگر پتانسیل الکتریکی نقطه A برابر با $12/5\text{kV}$ و پتانسیل الکتریکی نقطه B برابر با $8/5\text{kV}$ باشد، کار میدان الکتریکی بر روی این بار در این جایهای چند میلیژول است؟

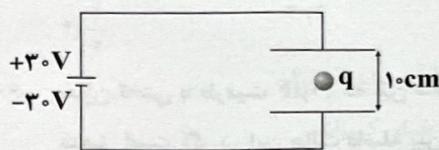
(1) ۳۶

(2) ۲۴

(3) -۳۶

(4) -۲۴

- ۵۴- در شکل زیر بار $C = 3\mu\text{C}$ در حال تعادل است. نوع بار و جرم آن بر حسب میکروگرم در کدام گزینه به درستی آمده اند؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

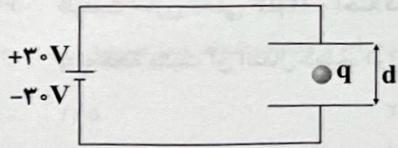
(1) منفی و ۹۰°

(2) مثبت و ۹۰°

(3) منفی و ۱۸۰°

(4) مثبت و ۱۸۰°

- ۵۵- در شکل زیر، ذرهای با بار q بین دو صفحه یک خازن تخت در حال تعادل است. اگر فاصله بین صفحات این خازن را ۲ برابر کنیم، کدام گزینه صحیح است؟

(1) ذره با سرعت ثابت پایین می آید.

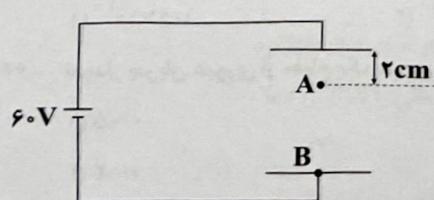
(2) ذره با شتاب ثابت به سمت پایین می آید.

(3) ذره با شتاب ثابت به سمت بالا می رود.

(4) ذره همچنان در حالت تعادل باقی می ماند.

- ۵۶- ذرهای به جرم 2mg و بار $q = 4\mu\text{C}$ از نقطه A رها می شود و در مدت زمان 2s به صفحه B می رسد. تندی جسم در لحظه برخورد با

صفحة B چند متر بر ثانیه است؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$ و میدان الکتریکی بین صفحات رسانا یکنواخت و بزرگی آن برابر با 10^3 است.)

(1) $\sqrt{12}/5$

(2) $\sqrt{12}/5$

(3) $\sqrt{24}/5$

(4) $\sqrt{24}/5$

۵۷- ذره‌ای با بار الکتریکی مثبت را در خلاف جهت میدان الکتریکی یکنواخت $\bar{E}$ با تندی اولیه v_0 از نقطه A پرتاب می‌کنیم. ذره پس از طی جابه‌جایی d در نقطه B متوقف می‌شود. حال اگر همان ذره را در جهت میدان الکتریکی یکنواخت $\bar{E}$ با سرعت اولیه v_0 از نقطه A پرتاب کنیم، پس از جابه‌جایی d تندی آن چند برابر v_0 می‌شود؟

۴) ۴

 $\frac{1}{\sqrt{6}}$ $\sqrt{2}$

۲) ۱

۵۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

الف) وقتی خازن باردار می‌شود می‌تواند انرژی را با آهنگ بسیار زیادی به مدار بدهد.

ب) ظرفیت خازن به ویژگی‌های هندسی و جنس عایق بین صفحه‌های خازن بستگی دارد (در دمای ثابت) و با تغییر بار یا اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر خازن تغییر نمی‌کند.

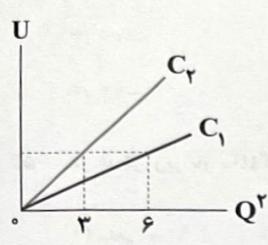
ج) خازن‌ها معمولاً با مقدار ظرفیت آن‌ها و اختلاف پتانسیل بیشینه‌ای که می‌توانند تحمل کنند، مشخص می‌شوند.

۴) صفر

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۵۹- نمودار انرژی ذخیره شده در دو خازن تخت با ظرفیت‌های C_1 و C_2 بر حسب مجدور بار صفحات آن‌ها مطابق شکل زیر است. نسبت $\frac{C_2}{C_1}$ در کدام گزینه به درستی آمده است؟

۲) ۱

 $\frac{1}{2}$

۴) ۳

 $\frac{1}{4}$ ۶۰- خازن تختی با ظرفیت $F = 20\text{ mF}$ که بین صفحات آن دی الکتریکی با ثابت $\kappa = 2$ قرار دارد به یک باتری با اختلاف پتانسیل الکتریکی $V = 7$ متصل است. اگر در این حالت فاصله بین صفحات این خازن را 40% کاهش و دی الکتریکی بین صفحات آن را نیز برداریم، انرژی ذخیره شده در این خازن چگونه تغییر می‌کند؟(۱) 1 mJ کاهش می‌یابد. (۲) 10 mJ افزایش می‌یابد. (۳) 10 mJ کاهش می‌یابد. (۴) 1 mJ افزایش می‌یابد.۶۱- ظرفیت خازن تختی $F = 12\text{ mF}$ و اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو صفحه آن $V = 6$ است. اگر $C = 5\text{ mF}$ بار الکتریکی را از صفحه منفی این خازن به صفحه مثبت آن انتقال دهیم، انرژی ذخیره شده در آن $\Delta E = ?$ کاهش می‌یابد. V چند ولت است؟

۲۰) ۴

۱۵) ۳

۱۰) ۲

۱) ۱

۶۲- انرژی ذخیره شده در خازن تختی پس از جدا شدن از باتری برابر با $E = 20\text{ mJ}$ است و ثابت دی الکتریک موجود بین صفحات این خازن برابر با $4\mu\text{F}$ می‌باشد. برای خارج کردن دی الکتریک از بین صفحات این خازن حداقل چند میلی‌ژول کار باید انجام دهیم؟

۰/۰۶) ۴

۶۰) ۳

۰/۰۸) ۲

۸۰) ۱

۶۳- انرژی ذخیره شده در خازن تختی به ظرفیت $F = 44\text{ mF}$ برابر با 2 پیکوژول است. اختلاف تعداد الکترون‌های دو صفحه این خازن در کدام گزینه به درستی آمده است؟ ($e = 1/6 \times 10^{-19}\text{ C}$)

۶\times 10^{-10}

۴/۵\times 10^{-10}

۳\times 10^{-10}

۱/۵\times 10^{-10}

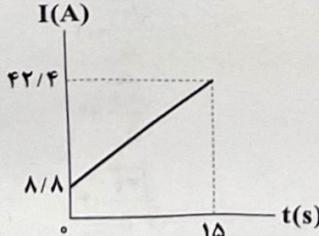
۰/۰۵) ۱

۰/۰۲) ۲

۷۲) ۳

۷۲۰) ۴

۶۴- نمودار جریان عبوری از مقطع یک سیم بر حسب زمان مطابق شکل زیر است. در ۵ ثانیه اول چند آمپر - ساعت بار از مقطع این سیم عبور می‌کند؟

۶۵- دو سیم هم جنس A و B در اختیار داریم. جرم سیم A، دو برابر جرم سیم B و قطر سطح مقطع سیم A نصف قطر سطح مقطع سیم B است. نسبت مقاومت الکتریکی سیم B به مقاومت الکتریکی سیم A در کدام گزینه به درستی آمده است؟

۱) $\frac{1}{32}$ ۲) $\frac{1}{16}$

۳) ۲۲

۴) ۱۶

۶۶- مقاومت الکتریکی سیمی 3Ω است. نصف سیم را بریده و کنار می‌گذاریم و نصف دیگر را از دستگاهی عبور می‌دهیم و طولش را به ۲ برابر طول اولیه (طول سیم قبل از این که نصف شود) می‌رسانیم. مقاومت الکتریکی سیم جدید چند اهم است؟ (دماهی سیم را ثابت فرض کنید).

۱) ۲۲

۲) ۲۴

۳) ۶

۴) ۱۲

۶۷- یک سیم را از ابزاری عبور می‌دهیم. با این کار قطر سطح مقطع آن نصف قطر سطح مقطع اولیه می‌شود. اگر سیم در حالت دوم را به اختلاف پتانسیل الکتریکی $20V$ وصل کنیم، از آن جریان $5A$ عبور می‌کند. حال اگر سیم در حالت اول را به اختلاف پتانسیل الکتریکی $10V$ وصل کنیم، جریان چند آمپر از آن عبور می‌کند؟ (دماهی سیم را ثابت در نظر بگیرید).

۱) ۲۰

۲) ۱۵

۳) ۴۰

۴) ۵

۶۸- از قطب مثبت یک باتری جریان $4A$ خارج می‌شود و ولتسنج دو سر باتری عدد 27 را نشان می‌دهد. اگر جریان خروجی از باتری را 25% کاهش دهیم، ولتسنج 5% بیشتر از مقدار اولیه‌اش را نمایش می‌دهد. نیروی محركة این باتری چند برابر مقاومت داخلی آن است؟ (ولتسنج را آرمانی در نظر بگیرید).

۱) ۲

۲) ۳

۳) ۴

۴) ۱

۶۹- دو قطب یک باتری که مقاومت داخلی آن برابر 2 است را به وسیله سیمی با مقاومت الکتریکی R به هم می‌بندیم، در این حالت اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر باتری، نصف نیروی محركة آن است. نسبت R به 2 در کدام گزینه به درستی آمده است؟

۱) $\frac{1}{2}$

۲) ۲

۳) ۱

۷۰- در کدامیک از حالات زیر، اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر یک باتری تقریباً با نیروی محركة آن برابر است؟
 ۱) مقاومت خارجی مدار خیلی زیاد باشد.
 ۲) مقاومت داخلی باتری خیلی زیاد باشد.
 ۳) مقاومت داخلی باتری برابر مقاومت خارجی مدار باشد.

شیمی

۷۱- پیش‌بینی می‌شود که در سال 2030 به تقریب در مجموع حدود 70 ..... تن از مواد مختلف استخراج و مصرف شوند که سهم ..... و ..... به ترتیب بیشتر و کمتر از سایر مواد است.

۱) میلیون - مواد معدنی - فلزها

۲) میلیارد - مواد معدنی - فلزها

۱) میلیون - مواد معدنی - فلزها

۲) میلیارد - مواد معدنی - فلزها

۷۲- خواص فیزیکی سیلیسیم، ..... بوده، در حالی که رفتار شیمیایی آن ..... است.

۱) شبیه عنصری مانند آهن - همانند عنصری مانند فسفر

۲) همانند عنصری مانند آلومنیم - شبیه عنصری مانند کلر

۱) شبیه عنصری مانند آهن - همانند عنصری مانند فسفر

۲) همانند عنصری مانند آلومنیم - شبیه عنصری مانند کلر

۷۳- چه تعداد از ویژگی‌های زیر را می‌توان به فلز طلا نسبت داد؟

• واکنش ندادن با مواد موجود در بدن انسان

• جذب کامل پرتوهای خورشیدی

• افزایش رسانایی الکتریکی با افزایش دما

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

۷۴- با توجه به عدد اتمی و آرایش الکترونی لایه ظرفیت اتم عنصرها، کدامیک از مقایسه‌های زیر نادرست است؟

۱) نقطه جوش: $A <_{29} E$ ۲) رسانایی الکتریکی: $D <_{24} E$ ۱) نقطه جوش: $X <_{11} A$ ۳) رسانایی گرمایی: $C <_{25} S$ ۲) رسانایی گرمایی: $C <_{25} S$

سؤال یازدهم تجربی

۷۵- در جدول زیر شرایط واکنش هالوژن ها با گاز هیدروژن نشان داده شده است. اطلاعات مربوط به چه تعداد از ردیفها نادرست است؟

نام هالوژن	شرایط واکنش با گاز هیدروژن
فلوئور	در دمای $C^{\circ} - 200$ به آرامی واکنش می دهد.
کلر	در دمای اتاق به سرعت واکنش می دهد.
ید	در دمای $C^{\circ} 200$ واکنش می دهد.
بروم	در دمای بالاتر از $C^{\circ} 400$ واکنش می دهد.

۱) صفر

۲) ۲

۳) ۲

۴) ۴

۷۶- چه تعداد از عبارت های زیر همواره درست است؟

- بین فلزهای هم دوره، هر چه شمار الکترون های ظرفیتی اتم یک فلز بیشتر باشد، واکنش پذیری آن فلز کمتر است.
- بین فلزهای اصلی هم گروه، هر چه شعاع اتمی بیشتر باشد، واکنش پذیری آن فلز نیز بیشتر است.
- هر چه یک فلز، درخشندگی بیشتر و سطح صیقلی تری داشته باشد، واکنش پذیرتر است.
- هر چه یک فلز، نقطه ذوب پایین تری داشته باشد، واکنش پذیرتر است.

۱) ۱

۲) ۲

۳) ۳

۴) ۴

۷۷- کدام یک از عبارت های زیر نادرست است؟

- (۱) برای ذوب کردن آلومینیم اکسید در مقایسه با ذوب کردن آهن به گرمای بیشتری نیاز است.
- (۲) آهن (III) اکسید به عنوان رنگ قرمز در نقاشی به کار می رود.
- (۳) فلز آهن با محلول هیدروکلریک اسید واکنش می دهد و طی آن، گاز H_2 تولید می شود.
- (۴) بازیافت فلزها و از جمله فلز آهن، سبب کاهش گرمایش جهانی می شود.

۷۸- به نمونه ای ناخالص از مس (II) سولفید به مقدار کافی گرما می دهیم و در نتیجه تمام مس (II) سولفید به مس (II) اکسید تبدیل شده و گرم از جرم نمونه اولیه کم می شود. اگر نسبت جرم مس (II) سولفید خالص به جرم ناخالصی های آن، برابر ۴ باشد، جرم نمونه اولیه مس (II) سولفید ناخالص چند گرم بوده است؟ ($Cu=64, S=32, O=16: g.mol^{-1}$)

۶۰) ۴

۷۲) ۳

۴۸) ۲

۶۴) ۱

۷۹- چه تعداد از عبارت های زیر درست است؟

- در هر آلکان راست زنجیر، هر اتم کربن به دو یا سه اتم هیدروژن متصل است.
- در آلکان های شاخه دار، برخی اتم های کربن به سه یا چهار اتم کربن دیگر متصل اند.
- گریس همانند واژلین، یک ماده شیمیایی خالص نیست.
- نام آنکانی با زنجیر اصلی شش کربنی که به کربن شماره ۴ آن یک شاخه CH_3 — متصل باشد، ۴- متیل هگزان است.

۱) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۸۰- برای آنکانی با فرمول مولکولی $C_{18}H_{32}$ چند ساختار می توان در نظر گرفت که مجموع شماره شاخه های فرعی، دست کم برابر ۸ باشد؟

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۸۱- چه تعداد از مطالب زیر در ارتباط با واکنش تولید اتانول در مقیاس صنعتی درست است؟

- واکنش دهنده های این واکنش، گاز اتیلن و آب هستند.
- این واکنش در حضور سولفوریک اسید انجام می شود.
- نسبت مولی واکنش دهنده ها برابر با یک است.

۸۲- در فراورده این واکنش برخلاف واکنش دهنده آلتیلن، هر اتم کربن از هر چهار الکترون ظرفیتی برای پیوند با اتم های دیگر استفاده کرده است.

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

۸۳- ترکیب A یک هیدروکربن حلقوی بدون شاخه است. اگر شمار اتم های کربن A، برابر با شمار اتم های کربن هفتمنی عضو خانواده آلتکن ها و شمار اتم های هیدروژن آن، برابر با شمار اتم های هیدروژن ششمین عضو خانواده آلتکن ها باشد، در مولکول A چند جفت الکترون پیوندی میان اتم های کربن وجود دارد؟

۷) ۴

۱۰) ۳

۹) ۲

۸) ۱

- ۸۳ - ۰ مول از هیدروکربن A بر اثر سوختن کامل، فراورده‌ای تولید می‌کند که حجم آن در شرایط STP برابر $24/64$ لیتر است. اگر در این واکنش، $1/65$ مول گاز اکسیژن مصرف شود، کدام یک از نام‌های زیر را می‌توان به هیدروکربن A نسبت داد؟

(۲) ۲ - اتیل - ۳ - متیل اوکتان

(۱) ۵ - دی‌متیل - ۳ - اوکتن

(۴) ۲، ۳، ۳ - تترامتیل هپتان

(۳) ۳، ۲ - دی‌اتیل - ۱ - هپتن

- ۸۴ - کدام مقایسه در ارتباط با بنزین و زغال سنگ نادرست است؟

(۱) از سوختن یک گرم بنزین در مقایسه با یک گرم زغال سنگ، گرمای بیشتری تولید می‌شود.

(۲) فراورده‌های سوختن زغال سنگ در مقایسه با بنزین، متنوع‌ترند.

(۳) استفاده از زغال سنگ به جای بنزین، اثر گلخانه‌ای را تشدید می‌کند.

(۴) با فرض این‌که هر کدام از این دو سوخت، انرژی یکسانی تولید کنند، بنزین کربن دی‌اکسید بیشتری وارد هوا کرده می‌کند.

- ۸۵ - چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با گرافیت و الماس درست است؟

• گرافیت در مقایسه با الماس پایدارتر است.

• دو آلوتروب کربن هستند که فراورده واکنش سوختن کامل آن‌ها، گاز CO_2 است.

• از سوختن یک مول الماس در مقایسه با سوختن یک مول گرافیت، گرمای بیشتری آزاد می‌شود.

• خواص، ساختار و درصد جرمی کربن در الماس و گرافیت، متفاوت است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

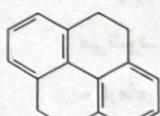
- ۸۶ - چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با بنزن و نفتالن درست است؟

• تفاوت شمار اتم‌های کربنی که فقط با یک اتم هیدروژن پیوند دارند، در این دو مولکول برابر با ۲ است.

• مجموع شمار اتم‌ها در مولکول نفتالن، $1/5$ برابر مجموع شمار اتم‌های مولکول بنزن است.

• تفاوت شمار مول‌های اکسیژن لازم برای سوختن کامل یک مول بنزن و یک مول نفتالن برابر با ۴ مول است.

• جرم مولی ترکیب مقابل برابر با مجموع جرم مولی بنزن و نفتالن است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۸۷ - اگر جسم A در تماس با جسم B باشد، گرما از جسم A به جسم B منتقل می‌شود. در این صورت چه تعداد از ویژگی‌های زیر در جسم A، به طور قطع بیشتر از جسم B بوده است؟

• انرژی گرمایی   • گرمایی ویژه   • جرم   • دما

۰ ظرفیت گرمایی

۱ (۴)

• گرمایی ویژه

۲ (۳)

• جرم

• دما

۴ (۱)

- ۸۸ - اگر برای افزایش دمای ۸ گرم نمک خوراکی از C° 100° به 120° ، مقدار $32/5$ کالری گرما مصرف شود، ظرفیت گرمایی این نمونه در کدام گزینه به درستی آمده است؟

$$\frac{J}{^{\circ}\text{C}} \quad \frac{J}{^{\circ}\text{C}} \quad \frac{J}{^{\circ}\text{C}} \quad \frac{J}{^{\circ}\text{C}}$$

(۴) $0/85$ (۳) $0/93$ (۲) $6/8$ (۱) $7/5$

- ۸۹ - مخلوطی از نمک‌های آهن (II) کلرید و آهن (III) کلرید را در مقدار زیادی آب حل کرده و سپس مقدار کافی سدیم هیدروکسید به آن اضافه می‌کنیم. اگر شمار مول‌های رسوب سبزرنگ تولید شده، ۴ برابر شمار مول‌های رسوب قرمز - قهوه‌ای رنگ تولید شده باشد، درصد خلوص آهن (II) کلرید در مخلوط اولیه به تقریب کدام است؟ (تمام بون‌های آهن به صورت رسوب درآمده‌اند و بازده واکنش آهن (II)

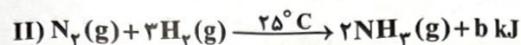
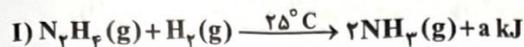
کلرید با سدیم هیدروکسید 80% است.) ($\text{Fe} = 56, \text{Cl} = 35/5: \text{g.mol}^{-1}$)

$$\frac{\% 77}{(4)} \quad \frac{\% 80/2}{(3)} \quad \frac{\% 75/2}{(2)} \quad \frac{\% 79/6}{(1)}$$

- ۹۰ - مخلوطی شامل پروپن و ۱-بوتین به جرم g ۴۵ را با مقدار کافی گاز هیدروژن واکنش می‌دهیم. اگر در پایان واکنش، ظرف فقط حاوی هیدروکربن‌های سیرشده و به جرم g ۴۸ باشد، شمار مول‌های پروپن چند برابر شمار مول‌های ۱-بوتین بوده است؟ ($\text{C} = 12, \text{H} = 1: \text{g.mol}^{-1}$)

$$\frac{\% 4/4}{(4)} \quad \frac{\% 5/3}{(3)} \quad \frac{\% 6/2}{(2)} \quad \frac{\% 8/1}{(1)}$$

۹۱- با توجه به واکنش‌های (I) و (II)، مقدار a از b بوده و دلیل اصلی تفاوت آن‌ها است.

(۱) کم‌تر، بیشتر بودن مقدار گاز هیدروژن در واکنش (II)

(۲) کم‌تر، پایداری بیشتر $\text{N}_2\text{H}_4(\text{g})$ در مقایسه با $\text{N}_2(\text{g})$

(۳) بیشتر، بیشتر بودن مقدار گاز هیدروژن در واکنش (II)

(۴) بیشتر، پایداری بیشتر $\text{N}_2(\text{g})$ در مقایسه با $\text{N}_2\text{H}_4(\text{g})$

۹۲- جرم مولی چه تعداد از ترکیب‌های پیشنهاد شده نمی‌تواند درست باشد؟ ($C=12$, $H=1:\text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$)

• آلان: $A: \text{mol}^{-1} 128\text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$

• سیکلوالان: $D: \text{mol}^{-1} 94\text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

۹۳- کدام جفت‌عنصرهای زیر بیشترین تفاوت را در شعاع اتمی دارند؟

Cl, Si (۴)

S, Al (۳)

P, Mg (۲)

Si, Na (۱)

۹۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• داد و ستد گرما همواره باعث تغییر دما می‌شود.

• گرما از ویژگی‌های یک نمونه ماده نیست و برای توصیف فرایند به کار می‌رود.

• اگر روغن زیتون و آب با فرض جرم و دمای یکسان ($C=50^\circ\text{C}$) در محیط با دمای 20°C قرار گیرند، روغن زیتون زودتر با محیط همدما می‌شود.

• گرمای ویژه ترکیب یونی نمک خوراکی به مراتب بیشتر از ترکیب مولکولی اتانول است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹۵- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با واکنش ترمیت درست است؟

• در معادله واکنش موازن شده، مجموع ضرایب واکنش‌دهنده‌ها برابر با مجموع ضرایب فراورده‌هاست.

• از اکسید آهن مذاب تولید شده برای جوش دادن خطوط راه‌آهن استفاده می‌شود.

• این واکنش نشان می‌دهد که واکنش پذیری فلز اصلی آلومینیم بیشتر از فلز واسطه آهن است.

• اگر به جای آلومینیم از فلز مس استفاده شود، واکنش به طور طبیعی انجام نمی‌شود.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

زمین‌شناسی

۹۶- فسیل هیالونوموس در ابتدای کدام دوره یافت شده است؟

۴) اردوویسین

۳) کامبرین

۲) تریاس

۱) کربونیفر

۹۷- تشکیل اتم هیدروژن بعد از کدام مورد صورت گرفته است؟

۲) تشکیل سحابی‌ها

۱) تشکیل هلیوم از هسته اتم‌ها

۴) افزایش دما و تشکیل پلاسمای

۳) تشکیل هسته‌های اتمی و کاهش دما

۹۸- پتاسیم 40° ..... توریم 232° جهت تعیین سن ..... به کار می‌رود.

۲) برخلاف - مواد آلی

۱) همانند - مواد آلی

۴) برخلاف - سنگ‌های آذرین

۳) همانند - سنگ‌های آذرین

۹۹- عصر یخیندان تقریباً هم‌زمان با کدام رویداد صورت گرفته است؟

- ۲) تنوع پستانداران
- ۴) پیدایش انسان اولیه
- ۳) پیدایش نخستین گیاهان گل‌دار
- ۳) پایان کوه‌زایی کالدونین

۱۰۰- کدام دو گوهر رنگ تقریباً مشابهی دارند؟

- ۴) زمرد و زبرجد
- ۳) رویی و بریل
- ۲) گارنت و عقیق
- ۱) یاقوت و زمرد

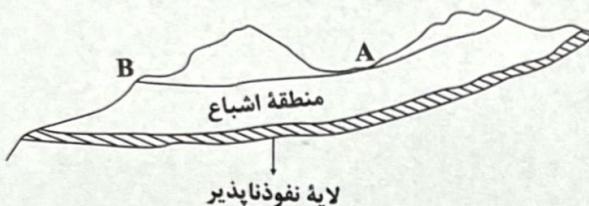
۱۰۱- در سری پیوسته بون، ابتدا پلازیوکلاز ..... دار و سپس پلازیوکلاز ..... دار تشکیل می‌شود.

- ۴) پتاسیم - کلسیم
- ۳) سدیم - کلسیم
- ۲) کلسیم - سدیم
- ۱) سدیم - پتاسیم

۱۰۲- در کانسنگ فلز مس، کانه و باطله به ترتیب ..... و ..... می‌باشند.

- ۴) پیریت - هماتیت
- ۳) کالکوپیریت - هماتیت
- ۲) پیریت - کالکوپیریت
- ۱) کالکوپیریت - پیریت

۱۰۳- در شکل زیر در نقاط A و B به ترتیب کدام موارد تشکیل می‌گردند؟

۱) شوره‌زار - برکه

۲) شوره‌زار - چشمه

۳) باتلاق - برکه

۴) باتلاق - چشمه

۱۰۴- خاک لوم ترکیبی از کدام ذرات خاک است؟

- ۴) لای، مارن و رس
- ۳) ماسه، رس و شن
- ۲) لای، شن و رس
- ۱) رس، لای و ماسه

۱۰۵- در فرسایش ورقه‌ای سطح حوضه آبریز، عامل اولیه کدام است؟

- ۴) مواد معلق آب
- ۳) قطرات باران
- ۲) فرسایش خندقی
- ۱) آب‌های سطحی

تاریخ آزمون

جمعه ۵ مهر ۱۴۰۳ / ۱۱ / ۰۵

پاسخنامه آزمون

دفترچه شماره (۲)

دوره دوم متوسطه

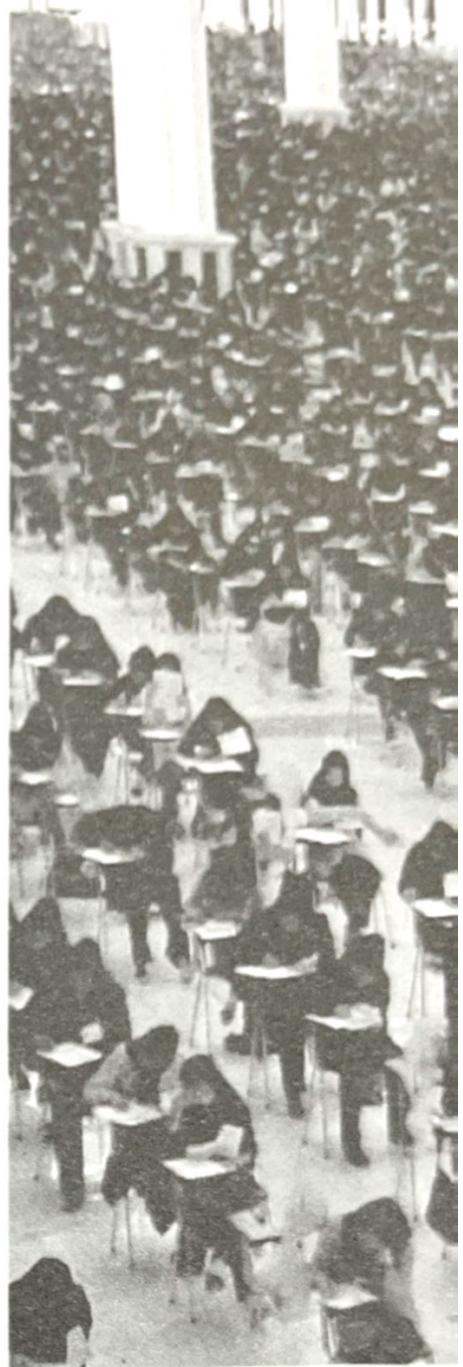
پایه یازدهم تجربی

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه	تعداد سوال: ۱۰۵

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	ریاضیات	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	زیست‌شناسی	۲۵	۲۱	۴۵	۲۵ دقیقه
۳	فیزیک	۲۵	۴۶	۷۰	۳۰ دقیقه
۴	شیمی	۲۵	۷۱	۹۵	۲۵ دقیقه
۵	زمین‌شناسی	۱۰	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه

ویراستاران علمی	طراحان	دروس
ندا فرهختی - مینا نظری - زهرا ساسانی	محمد رضا میرجلیلی	ریاضیات
ابراهیم زرده پوش - سامان محمدی نیا ساناز فلاحتی	رضا نظری - علی داوری نیا سحر زرافشان - علی زراعت پیشه جواد ابازلوب - سجاد حمزه پور امیر رضا رمضانی - علی وصالی محمود	زیست‌شناسی
سارا دانایی کجاتی	مروارید شاه‌حسینی - سبحان کاظمی	فیزیک
ایمان زارعی - یاسر راش	مریم تمدنی	شیمی
عطیه خادمی - مرضیه زندوکیلی	حسین زارعزاده	زمین‌شناسی

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: سارا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

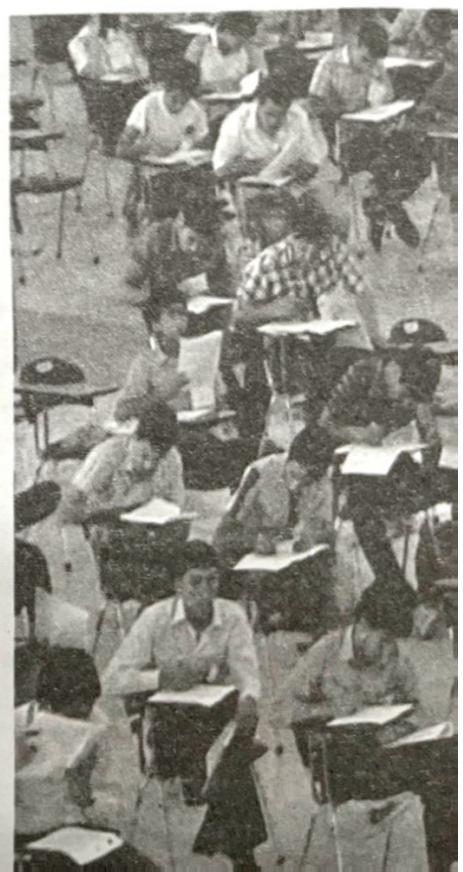
ویراستاران فنی: ساناز فلاحتی - مریم پارسایان - سپیده سادات شریفی - فاطمه عبدالله خانی - زهرا ساسانی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرای: فرهاد عبدی

طراح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: ریابه الطافی - مینا عباسی - مهناز کاظمی - سحر فاضلی - حدیث فیض‌الهی - فاطمه میرزا

$$S = -\frac{b}{a} = \frac{+4}{m-3} > 0 \Rightarrow m-3 > 0 \Rightarrow m > 3 \quad (2)$$

$$P = \frac{c}{a} = \frac{m}{m-3} > 0 \xrightarrow{\text{تعیین علامت}} m < 0 \text{ یا } m > 3 \quad (3)$$

$\underline{(1) \cap (2) \cap (3)} \rightarrow 3 < m < 4$

۴ ابتدا سهمی را با خط $y = x$ تلاقی می‌دهیم:

$$(m-1)x^2 - 2x = (m-1)x^2 - x - 2 = 0 \quad (\text{معادله تلاقی})$$

شرط آن که سهمی بر نیمساز ناحیه اول مماس باشد، آن است که معادله تلاقی دارای ریشه مضاعف باشد.

$$\Delta = 0 \Rightarrow 1 - 4(m-1)(-2) = 0 \Rightarrow 8m - 7 = 0 \Rightarrow m = \frac{7}{8}$$

با جایگذاری در معادله دوم داریم:

$$\sqrt{x^2 + 5x - 3} = 0 \Rightarrow \begin{cases} \alpha + \beta = S = \frac{-5}{8} \\ \alpha\beta = P = -\frac{3}{8} \end{cases}$$

اما مجموع مربعات ریشه‌های این معادله برابر است با:

$$\alpha^2 + \beta^2 = (\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta \Rightarrow \alpha^2 + \beta^2 = \left(\frac{-5}{8}\right)^2 - 2\left(-\frac{3}{8}\right)$$

$$= \frac{25}{64} + \frac{6}{4} = \frac{25+48}{64} = \frac{73}{64}$$

$$\sqrt{x+1+8\sqrt{x-4}} = \sqrt{y-\sqrt{x-4}}$$

۵

$$\rightarrow x+1+8\sqrt{x-4} = 49 - 14\sqrt{x-4} + x - 4$$

$$\rightarrow 22\sqrt{x-4} = 44 \Rightarrow \sqrt{x-4} = 2 \Rightarrow x-4 = 4 \Rightarrow x = 8$$

$x = 8$ در معادله صدق می‌کند، پس قابل قبول است.

۶

$$\frac{2x}{x^2-4} = \frac{1}{x-2} - \frac{m}{x+2} \Rightarrow \frac{2x}{x^2-4} = \frac{x+2-m(x-2)}{x^2-4}$$

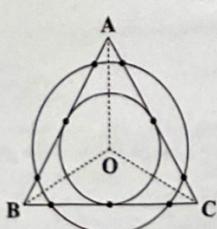
$$\Rightarrow 2x = x+2 - mx + 2m \Rightarrow 2x - x + mx = 2 + 2m$$

$$\Rightarrow (m+1)x = 2(m+1) \Rightarrow x = \frac{2(m+1)}{m+1} \Rightarrow x = 2, m \neq -1$$

چون $x = 2$ ریشه مخرج است، پس قابل قبول نمی‌باشد. ولی به ازای $m = -1$ رابطه $(m+1)x = 2(m+1)$ به ازای هر مقدار x برقرار است یعنی معادله دارای بی شمار جواب است و فقط به ازای $m \neq -1$ معادله جواب ندارد، پس به ازای بی شمار m معادله جواب ندارد.

۷ نقطه‌ای که از هر سه رأس مثلث به یک فاصله باشد، محل تلاقی

عمودمنصفهای این مثلث است. اگر این نقطه را O بنامیم، مجموعه نقاطی که از این نقطه به فاصله ثابت ۴ قرار دارند، روی دایره‌ای به مرکز O و شعاع ۴ قرار دارند. محل تلاقی این دایره با اضلاع مثلث، پاسخ تست است. با توجه به طول ضلع مثلث، حداقل تعداد نقاط تلاقی برابر ۶ نقطه است. شکل زیر را بینید.

۱ در هر لوزی قطرها عمودمنصف یکدیگرند و محل تلاقی آن‌ها، همان مرکز تقارن لوزی است. یعنی مختصات مرکز تقارن لوزی در معادله هر دو خط صدق می‌کنند:

$$\underline{L' \text{ در خط } x=1} \rightarrow y = 3 - 4 = -1 \Rightarrow W(1, -1) \quad (\text{مختصات مرکز تقارن})$$

حالا با قرار دادن مختصات نقطه W در خط L داریم:

$$a - b + 1 = 0 \Rightarrow a - b = -1 \quad (*)$$

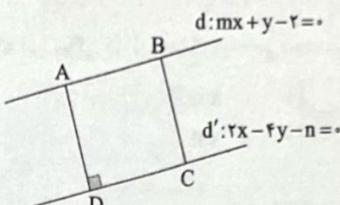
از طرفی قطرها برهم عمودند:

$$\begin{cases} m_L = -\frac{a}{b} & \text{شرط عمود بودن} \\ m_{L'} = 3 & \end{cases} \Rightarrow \left(-\frac{a}{b}\right) \times 3 = -1 \Rightarrow b = 3a$$

$\xrightarrow{(*) \text{ در }} a - 3a = -1 \Rightarrow a = \frac{1}{2}$

$$\Rightarrow b = 3a = \frac{3}{2} \Rightarrow a \times b = \frac{3}{4}$$

۲ با توجه به شکل فرضی زیر داریم:

اولاً: دو ضلع مقابل یک مربع با یکدیگر موازی هستند:

$$\begin{cases} m_d = -m & \text{شرط موازی بودن} \\ m_{d'} = \frac{1}{2} & \end{cases} \Rightarrow m = -\frac{1}{2} \Rightarrow d: -\frac{1}{2}x + y - 2 = 0$$

ثانیاً: فاصله این دو خط، برابر طول ضلع مربع است، لذا داریم:

$$d: -\frac{1}{2}x + y - 2 = 0 \xrightarrow{\times (-4)} 2x - 4y + 8 = 0$$

$$d': 2x - 4y - n = 0$$

$$AD = \frac{|c - c'|}{\sqrt{a^2 + b^2}} = \frac{|8+n|}{\sqrt{1^2 + (-4)^2}} = \frac{|8+n|}{\sqrt{17}}$$

$$S = AD^2 = \frac{(8+n)^2}{17} = \frac{1}{17} \Rightarrow (8+n)^2 = 17$$

$$\Rightarrow 8+n = \pm \sqrt{17}$$

$$\xrightarrow{\text{بیشترین مقدار:}} \begin{cases} n = -4 \\ n = -12 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} m+n = -\frac{1}{2} - 4 = -\frac{9}{2} \\ m+n = -\frac{1}{2} - 12 = -\frac{25}{2} \end{cases}$$

۴ با انتخاب $x = \pm \sqrt{t}$ داریم (t به شرط آن که

مثبت باشد). پس به ازای هر t مثبت، دو مقدار برای x به دست می‌آید، لذا باید معادله زیر دارای دو ریشه مثبت باشد تا به ازای هر ریشه آن، دو مقدار برای x به دست آید که در مجموع ۴ ریشه داشته باشیم.

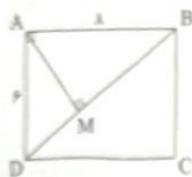
$$(m-3)t^2 - 4t + m = 0 \xrightarrow{\text{شرط دو ریشه مثبت}} \begin{cases} \Delta > 0 & (1) \\ S > 0 & (2) \\ P > 0 & (3) \end{cases}$$

$$\Delta = 16 - 4(m-3)(m) > 0 \xrightarrow{\div (-4)} m^2 - 3m - 4 < 0$$

$$\Rightarrow (m-4)(m+1) < 0 \xrightarrow{\text{تعیین علامت}} -1 < m < 4 \quad (1)$$

پاسخ پازدهم تمرین

۱۲ با توجه به داده‌های مسئله شکل زیر را در نظر می‌گیرید:

$$BD^2 = \lambda^2 + \tau^2 = 100 \Rightarrow BD = 10$$

در مثلث ABD، با توجه به قضیه فیثاغورس داریم:

با توجه به روابط طولی در مثلث فانم‌الزاویه ABD داریم:

$$AD^2 = DM \times DB \Rightarrow \tau^2 = DM \times 10 \Rightarrow DM = 2\sqrt{6}$$

۱۳ ابتدا دامنه تابع f را می‌بایسیم:

$$[x] - x \geq 0 \Rightarrow [x] \geq x \quad (1)$$

از طرفی می‌دانیم که $x - [x] < 1$ است، یعنی:

$$x - [x] \geq 0 \Rightarrow x \geq [x] \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1), (2)} [x] = x \Rightarrow x \in \mathbb{Z}$$

برای اعداد صحیح، تابع f به تابع ثابت $= 0$ تبدیل می‌شود پس داریم:

$$f(x) = 0, x \in \mathbb{Z}$$

که این ویژگی در گزینه (۴) داده شده است.

$$[x+1] + [-x] = [x] + [-x] + 1 = \begin{cases} 1 & x \in \mathbb{Z} \\ 0 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{x \in \mathbb{Z}} y = \frac{[x] + [-x]}{[x+1] + [-x]} = \frac{0}{1} = 0$$

و لی برای $x \notin \mathbb{Z}$ که $y = \frac{0}{1} = 0$

$$y = \frac{-1}{x} \Rightarrow x \neq 0$$

۱۴ با توجه به قسمتی داشتمد شکل زیر را در نظر می‌گیرید و داریم:

۱۵ هر مثلث فانم‌الزاویه، بزرگترین ضلع وتر است و رو به رو به زاویه 90° است اما عکس این مطلب صحیح نیست، زیرا در هر مثلث، ضلع بزرگتر از لاما رسمی بروی زاویه 90° نیست.

۱۶ با توجه به تعیین قضیه تالس داریم:

$$\frac{AM}{AB} = \frac{AN}{AC} = \frac{MN}{BC} \Rightarrow \frac{x+1}{\tau x} = \frac{x+1/\lambda}{\tau x+1/\lambda} = \frac{MN}{\tau y}$$

از تساوی توکسر اول داریم:

$$(x+1)(\tau x+1/\lambda) = \tau x(x+1/\lambda)$$

$$\Rightarrow \cancel{\tau x^2} + \tau x + 1/\lambda x + 1/\lambda = \cancel{\tau x^2} + \tau x + 1/\lambda x$$

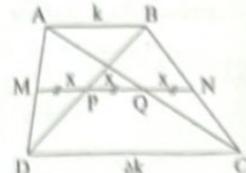
$$\Rightarrow 1/\lambda x + 1/\lambda = 0 \Rightarrow 1/\lambda x = 0 \Rightarrow x = 0$$

$$\frac{x+1}{\tau x} = \frac{MN}{\tau y} \xrightarrow{x=0} \frac{1}{\tau} = \frac{MN}{\tau y} \Rightarrow MN = \tau y$$

بنابراین مسئله AMN برابر است با:

$$AM + AN + MN = \tau + \tau/\lambda + \tau y = \tau + \lambda$$

۱۷ با توجه به قسمتی داشتمد شکل زیر را در نظر می‌گیرید و داریم:

$$MP = PQ = QN = x$$

۱۸ با توجه به قضیه تالس داریم:

$$\overset{\Delta}{ACD}: MQ \parallel DC: \frac{MQ}{DC} = \frac{AM}{AD} \Rightarrow \frac{y}{\lambda k} = \frac{x}{k} \Rightarrow \frac{y}{\lambda} = \frac{x}{1} \quad (1)$$

$$\overset{\Delta}{ABD}: MP \parallel AB: \frac{MP}{AB} = \frac{DM}{AD} \Rightarrow \frac{x}{k} = \frac{x}{1} \quad (2)$$

$$\frac{AM}{DM} = \frac{x}{\lambda}$$

۱۹ جمع (1) و (2) می‌شود:

$$AN = x \Rightarrow AC = x$$

۲۰ با توجه به قضیه فانم‌الزاویه $\triangle ABC \sim \triangle MPQ$

$$MP \parallel BC \Rightarrow \frac{AP}{PC} = \frac{AM}{AC} \Rightarrow \frac{AP}{PC} = 1 \Rightarrow AP = PC = \frac{x}{2}$$

$$\Rightarrow PN = PC = NC = \frac{1}{2}x = x - \frac{1}{2}x$$

۲۱ با توجه به قضیه فانم‌الزاویه $\triangle ABC \sim \triangle MPQ$

$$N = N_1 \text{ (کلی خواهد بود)}$$

$$MP \parallel BC \Rightarrow \frac{AP}{PC} = \frac{AM}{AC} \Rightarrow \frac{AP}{PC} = \frac{MP}{PC} \Rightarrow AP = MP = \frac{x}{2}$$

$$\frac{MP}{PC} = \frac{x}{z} \Rightarrow MP = (x - \frac{1}{2}x) \frac{2}{z} = \frac{x}{z}$$

۲۲ با توجه به قضیه فانم‌الزاویه $\triangle ABC \sim \triangle MPQ$

$$MP \parallel BC \Rightarrow \frac{AM}{AC} = \frac{MP}{PC} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{\frac{x}{2}}{z} \Rightarrow z = x$$

۱۹ ابتدا زاویه دوچرخه‌سوار دوم ($\theta_2 = 736^\circ$), را به رادیان تبدیل می‌کیم.

$$\frac{D}{18^\circ} = \frac{\theta_2}{\pi} \Rightarrow \frac{736^\circ}{18^\circ} = \frac{\theta_2}{\pi} \Rightarrow \theta_2 = \frac{184\pi}{45} = \frac{18\pi + 4\pi}{45} = 4\pi + \frac{4\pi}{45}$$

برای دوچرخه‌سوار اول داریم:

$$\theta_1 = \frac{35\pi}{\lambda} = \frac{32\pi + 3\pi}{\lambda} = 4\pi + \frac{3\pi}{\lambda}$$

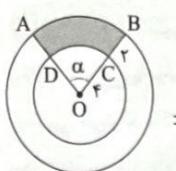
پس اختلاف زاویه این دو دوچرخه‌سوار برابر است با:

$$\Delta\theta = \theta_1 - \theta_2 = (\frac{3\pi}{\lambda} + \frac{3\pi}{\lambda}) - (\frac{4\pi}{\lambda} + \frac{4\pi}{\lambda}) = \frac{135\pi - 32\pi}{36^\circ} = \frac{103\pi}{36^\circ}$$

حالا طبق فرمول $L = r\theta$ داریم:

$$L = (\frac{96}{2}) \times \frac{103\pi}{36^\circ} = 48 \times \frac{103\pi}{36^\circ} = \frac{206 \times 3/14}{15} = 42(\text{m})$$

طبق فرمول طول کمان داریم:

$$\Rightarrow \begin{cases} \widehat{AB} = 6\alpha \\ \widehat{DC} = 4\alpha \end{cases}$$

$= \widehat{AB} + \widehat{BC} + \widehat{DC} + \widehat{AD} = 24$

$$\Rightarrow 6\alpha + 2 + 4\alpha + 2 = 24 \Rightarrow 10\alpha + 4 = 24 \Rightarrow \alpha = 2$$

با تبدیل به درجه داریم:

$$\frac{D}{18^\circ} = \frac{R}{\pi} \Rightarrow \frac{D}{18^\circ} = \frac{2}{\pi} \Rightarrow D = \frac{36^\circ}{\pi} = \frac{36^\circ}{3/14} = 114/65^\circ$$

زیست‌شناسی

۲۱ فقط مورد «۵» بخش پیشین هیپوفیز را از بخش پیشین آن متمایز می‌کند.

بررسی موارد:

(الف) طبق متن کتاب زیست‌شناسی (۲)، یکی از عملکردهای پرولاکتین از هورمون‌های بخش پیشین هیپوفیز، حفظ تعادل آب است، همچنین بخش پیشین هیپوفیز با ترشح هورمون ضدادراری، در حفظ تعادل آب نقش دارد. طبیعتاً هر دوی این هورمون‌ها با تأثیر بر کلیه در حفظ تعادل آب نقش دارند.

(ب) هیپوفیز پیشین با ترشح هورمون‌های LH و FSH بر غدد جنسی که جزو دستگاه تناسلی هستند تأثیر می‌گذارد. اکسیتوسین مترسحه از بخش پیشین هیپوفیز نیز در هنگام زایمان با تأثیر بر ماهیچه‌های صاف رحم، زایمان را تسهیل می‌کند. رحم جزئی از دستگاه تناسلی زنان است.

(ج) پرولاکتین یکی از هورمون‌های هیپوفیز پیشین است. پرولاکتین با تأثیر بر غدد شیری، میزان تولید شیر در این غدد را افزایش می‌دهد. اکسیتوسین نیز که در فصل ۷ با آن آشنا می‌شوید، در هیپوتالاموس ساخته و در بخش پیشین هیپوفیز ذخیره و ترشح می‌شود. با تأثیر بر ماهیچه‌های صاف اطراف غدد شیری، ترشح و خروج شیر از این غدد را افزایش می‌دهد.

(د) بخش پیشین هیپوفیز با ترشح هورمون محرک تیروئیدی، روی این غده (غده سپری‌شکل ناحیه گرد) تأثیر می‌گذارد ولی بخش پیشین هیپوفیز تأثیر خاصی بر غده تیروئید نمی‌گذارد.

۲۰ تابعی خطی است، بنابراین داریم:

$$f(x) = ax + b = y \Rightarrow ax = y - b \Rightarrow x = \frac{y - b}{a}$$

$$\xrightarrow{\text{تعویض } x \text{ با } y} f^{-1}(x) = \frac{x - b}{a}$$

طبق فرض سؤال طول نقطه تلاقی f و f^{-1} نقطه (۲) است، پس داریم:

$$f(-2) = f^{-1}(-2) \Rightarrow -2a + b = \frac{-2 - b}{a} \quad (*)$$

طبق فرض $f(1) = 2$ ، داریم:

$$f(1) = 2 \Rightarrow a + b = 2 \Rightarrow b = 2 - a$$

$$\xrightarrow{\text{در } (*)} -2a + 2 - a = \frac{-2 - 2 + a}{a} \Rightarrow -3a = \frac{-4 + a}{a} \xrightarrow{\text{xa}}$$

$$2a - 3a^2 = -4 + a \Rightarrow 2a^2 - a - 4 = 0 \Rightarrow (a+1)(2a-4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = -1 \xrightarrow{b = 2 - a} b = 3 \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x - 3}{-1} \\ a = \frac{4}{3} \xrightarrow{b = 2 - a} b = 2 - \frac{4}{3} = \frac{2}{3} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x - \frac{2}{3}}{\frac{4}{3}} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} f^{-1}(1) = -1 \\ f^{-1}(1) = \frac{11 - \frac{2}{3}}{\frac{4}{3}} = \frac{\frac{31}{3}}{\frac{4}{3}} = \frac{31}{4} \end{cases}$$

که $\frac{31}{4}$ در گزینه‌ها آمده است.

۲۱ اعمال اصلی روی توابع در اشتراک دامنه‌ها انجام می‌شود، پس

ابتدا دامنه دو تابع را می‌یابیم:

$$D_f = \{0, 2, 3\}$$

$$D_g : 2x - x^2 \geq 0 \xrightarrow{\text{تعیین علامت}} 0 \leq x \leq 2$$

$$\Rightarrow D_f \cap D_g = \{0, 2\}$$

لذا داریم:

$$\left(\frac{f^x - g}{1+2f} \right)(0) = \frac{f^0 - g(0)}{1+2f(0)} = \frac{9-0}{1+2 \cdot 3} = \frac{9}{7}$$

$$\left(\frac{f^x - g}{1+2f} \right)(2) = \frac{f^2 - g(2)}{1+2f(2)} = \frac{4-0}{1+2 \cdot 2} = \frac{4}{5}$$

$$\frac{9}{7} + \frac{4}{5} = \frac{45+28}{35} = \frac{73}{35} \xrightarrow{\text{مجموع اعضای برد تابع}}$$

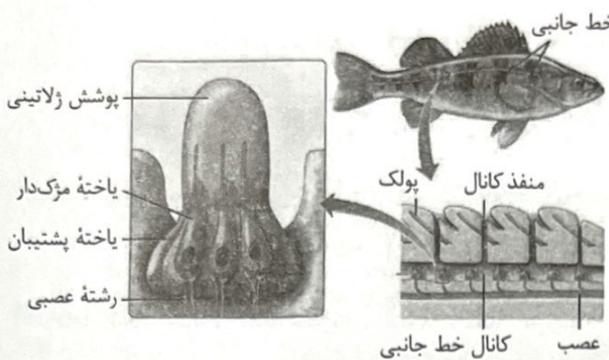
$$D_f = \mathbb{R} - \left\{ -\frac{3}{2} \right\}, D_g = \mathbb{R}$$

$$g(x) = 0 \Rightarrow 2x^2 + x - 3 = 0 \Rightarrow (x-1)(2x+3) = 0 \Rightarrow x = 1, -\frac{3}{2}$$

$$D_h = D_f \cap D_g - \{x | g(x) = 0\} = \underbrace{\mathbb{R} - \left\{ -\frac{3}{2} \right\}}_{D_f \cap D_g} - \underbrace{\{1, -\frac{3}{2}\}}_{g(x) = 0}$$

$$\Rightarrow D_h = \mathbb{R} - \{1, -\frac{3}{2}\} \Rightarrow b+a = 1 + \left(-\frac{3}{2}\right) = -\frac{1}{2}$$

۳ ۲۵ یاخته‌های پشتیبان و مژکدار به پوشش ژلاتینی اتصال دارند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) با توجه به شکل، یاخته‌های این ساختار همگی به کانال خط جانبی نسبت به عصب قرار گرفته در زیر آن نزدیک‌تر هستند.

(۲) یاخته‌های پشتیبان فاقد مژک هستند. بلندترین مژک هر یاخته در سمت عقبی قرار دارد و به باله پشتی جاندار نزدیک‌تر است. مویرگ‌های آبشیشی در سمت جلو قرار دارند، بنابراین بلندترین مژک از مویرگ‌های آبشیشی دورتر است.

(۳) با توجه به شکل، تنها یاخته‌های پشتیبان می‌توانند در تماس با یکدیگر نیز قرار گیرند و تعداد آن‌ها بیشتر از تعداد یاخته‌های مژکدار است.

(۴) تنها یاخته‌های مژکدار با دو رشته عصبی در ارتباط هستند.

۱ ۲۶ فقط مورد «ج» صحیح است. منظور استخوان گیجگاهی است.

بررسی موارد:

(الف) منظور استخوان سبزرنگ شکل ۶ صفحه ۴۲ کتاب زیست‌شناسی (۲) است که با استخوان گیجگاهی مفصلی تشکیل نمی‌دهد.

(ب و د) منظور استخوان پیشانی است که با استخوان گیجگاهی مفصلی تشکیل نمی‌دهد.

(ج) منظور استخوان پس‌سری است که می‌تواند با استخوان گیجگاهی، مفصل ثابت تشکیل دهد.

۱ ۲۷ هیچ‌کدام از موارد صحیح نیست.

بررسی موارد:

(الف) پیک‌های کوتاه‌برد مثل ناقل عصبی و هیستامین روی یاخته‌های نزدیک یاخته ترشح‌کننده اثر می‌کنند. پیک‌های دوربردی مانند هورمون گاسترین نیز این ویژگی را دارند.

(ب) همه یاخته‌های ترشح‌کننده انواع پیک‌ها، یاخته‌های زنده هستند و با مویرگ‌های خونی حداقل برای تبادل گازهای تنفسی و مواد مغذی و دفعی ارتباط دارند.

(ج) هر دو نوع پیک شیمیایی با برونشانی آزاد می‌شوند.

(د) پیک‌های دوربرد وارد خون می‌شوند. پیک‌های کوتاه‌بردی مانند آن‌چه که از یاخته‌های دیواره مویرگ آسیدیده ترشح می‌شود نیز در خون دیده می‌شوند. خون نوعی بافت پیوندی مایع است.

۲ ۲۸ شکل سؤال، نشان‌دهنده لنفوسيت T کمک‌کننده است که

توسط ویروس HIV آلوده شده است. یاخته آلوده به ویروس، اینترفرون نوع یک را ترشح می‌کند. اینترفرون نوع یک از یاخته آلوده به ویروس ترشح و روی خود یاخته و یاخته‌های مجاور سالم اثر می‌گذارد. آنزیم الکاکننده مرگ برنامه‌ریزی شده نیز از لنفوسيت کشندۀ طبیعی یا T کشندۀ ترشح و روی یاخته هدف که متصل به یاخته ترشح‌کننده است اثر می‌گذارد.

۱ ۲۲ با توجه به شکل ۲۰ قسمت (ب) صفحه ۱۸ کتاب

زیست‌شناسی (۲)، فقط مورد «ج» به درستی بیان شده است. با توجه به شکل سؤال، بخش (۱) ← گره‌های مفزی، بخش (۲) ← اولین گره عصبی، بخش (۳) ← ششمین گره عصبی و بخش (۴) ← پنجمین گره عصبی را نشان می‌دهد.

بررسی موارد:

(الف) چهارمین (نه پنجمین) گره از دستگاه عصبی حشرات موجب تنظیم فعالیت‌های پاهای عصبی (بلندترین پاهای جاندار) می‌شود.

(ب) قلب حشرات در سطح پشتی (نه شکمی) بدن قرار دارد.

(ج) مطابق با متن کتاب زیست‌شناسی (۲)، درست است. مغز جاندار پیام‌های بینایی را دریافت می‌کند و با پردازش آن‌ها موجب ایجاد تصاویر موزائیک می‌شود.

(د) مطابق با متن کتاب زیست‌شناسی (۲)، نادرست است. گیرنده‌های مکانیکی صدا در پاهای جلویی جیرجیرک قرار دارند که پیام خود را به گره دوم (نه اول) وارد می‌کنند.

۴ ۲۳ منظور صورت سؤال، پاسخ‌های اینمی اولیه و ثانویه ناشی از

برخورد آنتی‌زن با یاخته‌های دفاع اختصاصی است. دقت کنید که این عامل میکروبی می‌تواند باکتری یا ویروس باشد. می‌دانیم که در برابر هر دو عامل بیماری‌زا، پروتئین‌های پادتن نقش بسیار مهمی دارند. در بخش (۲) به علت

بروز پاسخ اینمی، پادتن‌ها در خون قابل مشاهده هستند اما در بخش (۱) هنوز پاسخ اینمی و ترشح پادتن دیده نمی‌شود. پادتن‌ها بعد از اتصال به آنتی‌زن‌ها، خنثی‌سازی ویروس‌ها، به هم چسباندن میکروب‌ها و رسوب دادن پادگن‌های محلول توسط ماکروفازها (یکی از فاگوسیت‌های دومین خط دفاعی بدن) فاگوسیتوز می‌شوند. در این حالت پادتن‌ها می‌توانند از طریق بخش پایینی خود به سطح ماکروفازها متصل شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دقت کنید، در بخش (۳) به علت وجود مقادیری از پروتئین‌های دفاعی، هم‌چنان اتصال امکان‌پذیر است.

(۲) دقت کنید که در اولین برخورد آنتی‌زن با بدن هنوز یاخته‌های خاطره‌ای وجود ندارند، بنابراین در بخش (۲) هنوز یاخته‌های خاطره به آنتی‌زن برخورد نکرده‌اند؛ بلکه این موضوع مربوط به پاسخ‌های اینمی بعدی است.

(۳) توجه داشته باشید که اگر واکسن مربوط به عامل بیماری‌زای باکتریایی باشد، لنفوسيت‌های T خاطره هیچ نقشی ندارند.

۱ ۲۴ هورمون‌های انسولین، گلوکائون، گاسترین و سکرتین همگی قبل از عبور از حفرات قلب، ابتدا از طریق سیاهرگ باب به کبد می‌روند. هیچ‌کدام از موارد درست نیستند.

بررسی موارد:

(الف) تنظیم ترشح یاخته‌های غدد درون‌ریز تحت تأثیر رشته‌های عصبی حرکتی (نه حسی) و عوامل دیگر قرار دارند.

(ب) انسولین می‌تواند بر روی یاخته‌های خارج از دستگاه گوارش نیز اثرگذار باشد.

(ج) دقت کنید که پروتئین‌ها در انجام بسیاری از کارهای درون یاخته نقش دارند؛ در نتیجه برای این‌که فعالیت یک یاخته هدف دچار تغییر شود، لازم است که فعالیت پروتئین‌های آن یاخته تغییر کند. در نتیجه همه هورمون‌ها بر روی فعالیت پروتئین‌های یاخته هدف مؤثر هستند.

(د) دقت کنید که همه هورمون‌ها دوربرد هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) امواج صوتی به وسیله الله‌گوش جمع‌آوری و به مجرای شنوایی هدایت می‌شوند اما این فرایند قبل از ارتعاش پرده صماخ است.

(۲) استخوان چکشی در بالاترین بخش خود، استخوان سندانی را می‌لرزاند.

(۳) بعد از حرکت مایع درون بخش حلقه‌نی و حرکت مژک‌ها و تحریک گیرنده، در

پی باز شدن کانال‌های یونی غشای گیرنده‌های بخش شنوایی، عصب گوش، پیام

عصبي ايجادشده را به مغز می‌برد. اين مورد پس از گزینه (۳) اتفاق می‌افتد.

۴ **۳۲** منظور از عبارت صورت سؤال، پادتن‌ها هستند. پادتن‌ها از طریق دم خود (که به آنتئن متصل نمی‌شود) به پروتئین مکمل متصل می‌گردند.

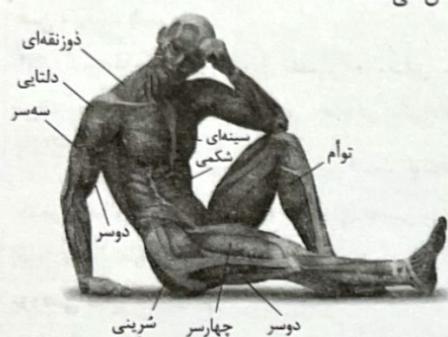
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) طول دو بازوی پادتن برخلاف کربوهیدرات‌های غشایی برابر است.

(۲) ساختارهای حلقوی در غشا، مربوط به عملکرد پروتئین‌های مکمل و یا پروفورین‌ها است نه پادتن.

(۳) با توجه به شکل ۱۴ صفحه ۷۳ کتاب زیست‌شناسی (۲)، در صورت اتصال فقط یک بازوی پادتن به عامل بیماری را نیز می‌توان شاهد فعالیت پادتن بود.

۳ **۳۳** موارد «الف» و «ب» صحیح هستند. شکل، ماهیچه‌های ذوزنقه‌ای و شکمی را نشان می‌دهد.

بررسی موارد:

الف) ماهیچه شکمی فقط در نمای جلویی اما ذوزنقه‌ای از هر دو نما مشاهده می‌شود.

ب) زردپی ماهیچه ذوزنقه‌ای در بالا و پشت به استخوان جمجمه (استخوان پس‌سری) متصل است و باعث عقب کشیدن سر می‌شود، اما در حرکات قفسه سینه نقشی ندارد.

د) ماهیچه شکمی در بازدم عمیق با کاهش حجم قفسه سینه باعث خروج هوای ذخیره بازدمی می‌شود.

ج) ماهیچه ذوزنقه‌ای در مجاورت ماهیچه گردنی (نقش در دم عمیق) و ماهیچه شکمی در مجاورت ماهیچه بین دندنه‌ای (نقش در دم و بازدم) و ماهیچه دیافراگم (نقش در دم عادی و دم عمیق) قرار دارند.

د) زردپی ماهیچه ذوزنقه‌ای به استخوان پس‌سری جمجمه و زردپی ماهیچه شکمی به استخوان جناغ متصل می‌شود. هر دو استخوان از استخوان‌های اسکلت محوری می‌باشند.

۱ **۳۴** منظور، رابط پینهای است. رابط پینهای از رشته‌های عصبی سفیدرنگ (میلین دار) تشکیل شده است. این رشته‌های عصبی توسط یاخته‌های نوروگلیا (غیرعصبی) احاطه شده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) با توجه به میلین دار بودن رابط پینهای، ممکن است در بیماری M.S مورد حمله قرار بگیرد.

(۳) رابط پینهای نسبت به قطورترین بخش سامانه کناره‌ای (سامانه مؤثر در حافظه و بروز احساسات)، در سطحی پایین‌تر قرار دارد.

(۴) انتقال پیام‌های عصبی چشم راست به سمت نیمکره چپ و بالعکس، در محل کیاسی بینایی رخ می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گویچه‌های قرمز خونی فاقد هسته هستند و در صورت آلوده شدن به ویروس، توانایی ترشح اینترفرون نوع یک را ندارند.

(۲) اینترفرون نوع یک روی یاخته‌های سالم مجاور اثر می‌گذارد. پروفورین نیز روی یاخته‌های سالم پیوندزده شده می‌تواند اثر بگذارد.

(۴) قبل از ویروسی شدن یاخته در خون، اینترفرون برخلاف پروتئین مکمل مشاهده نمی‌شود.

۳ **۲۹** منظور صورت سؤال، یاخته‌های ماکروفاکس است. ماکروفاکس‌ها به باکتری‌های کشته شده و یا یاخته‌های سلطانی و یا آلوده به ویروس کشته شده حمله کرده و آن‌ها را بیگانه‌خواری می‌کنند. بر روی غشای این یاخته‌ها پروتئین‌های مکمل و پروفورین می‌تواند حضور داشته باشد و این پروتئین‌ها نیز توسط ماکروفاکس خواهند شد. هم‌چنین ماکروفاکس‌ها می‌توانند پادتن‌های متصل به میکروب‌ها را نیز فاگوسیتیز کرده و هضم کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ماکروفاکس‌ها در خط دوم دفاعی بدن فعالیت می‌کنند. ماکروفاکس‌های قرارگرفته در حباب‌ها نیز در خط دوم فعالیت می‌کنند.

(۲) هنگامی که بخشی از بدن دچار آسیبدیدگی می‌شود، ماکروفاکس‌ها همراه با یاخته‌های دیواره مویرگ‌های بخش مورد نظر پیکه‌های شیمیایی ترشح می‌کنند. این پیکه‌ها مونوپسیت‌ها و نوتوفیل‌های داخل خون را به محل آسیبدیده فرا می‌خوانند به دنبال دیاپذیر مونوپسیت‌ها تغییر نموده و به ماکروفاکس‌ها تبدیل می‌شوند. ماکروفاکس‌ها حاصل تقسیم مستقیم یاخته‌های بنیادی نیستند.

(۴) با توجه به شکل می‌بینیم که یک ماکروفاکس به طور کامل و تنها توسط یک ریزکیسه، می‌تواند یک باکتری را بیگانه‌خواری کند.

۴ **۳۰** در انسان رشته‌های عصبی دست‌ها و در ملخ رشته‌های عصبی پاهای جلویی در نزدیکی سر جانور از طناب عصبی جدا می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مغز انسان برخلاف پلاتاریا از سه بخش اصلی (مخ، مخچه و ساقه مغز) ساخته شده است.

(۲) بر عکس بیان شده است. در هیدر برخلاف پلاتاریا شبکه عصبی موجود در بدن، یاخته‌های ماهیچه‌ای جانور را تحریک می‌کند.

(۳) در دستگاه عصبی ملخ با حرکت از سر جاندار به انتهای بدن فاصله جسم یاخته‌ای نورون‌ها (گره‌های عصبی) ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد.

۳ **۳۱** امواج صوتی پس از عبور از مجرای شنوایی، به پرده صماخ برخورد می‌کنند و آن را به ارتعاش درمی‌آورند؛ پس محل تبدیل امواج صوتی به ارتعاش، پرده صماخ است. به دنبال ارتعاش پرده صماخ و استخوان‌های گوش، دریچه بیضی به ارتعاش درمی‌آید. کف استخوان رکابی طوری روی دریچه‌ای به نام دریچه بیضی قرار گرفته است که لرزش آن، دریچه را می‌لرزاند. این دریچه پرده‌ای نازک است که در پشت آن، بخش حلقه‌نی گوش قرار دارد. بخش حلقه‌نی را مایعی پر کرده است. لرزش دریچه بیضی، مایع درون حلقه‌نی را به لرزش درمی‌آورد.

۲ منظور مونوسيت‌ها هستند. مونوسيت‌ها نیز مانند سایر گویچه‌های سفید خط دوم در غشای خود گیرنده آنتی‌زنی اختصاصی ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مونوسيت‌ها همانند بازوپیل‌ها (گویچه سفید مؤثر در ممانعت از روند تولید فیبرین) در خط دوم دقاعی بدن شرکت می‌کنند و واجد توانایی تشخیص یاخته‌های خودی از بیگانه می‌باشند.

(۳) مونوسيت‌ها همانند لنفوسيت‌ها (دارای بیشترین نسبت هسته به سیتوپلاسم) دارای هسته تکی گرد و سیتوپلاسم بدون دانه می‌باشند.

(۴) مونوسيت‌ها همانند اوزینوفیل‌ها (دارای هسته دمبی‌شکل) در خط دوم دقاعی بدن (واکنش‌های عمومی اما سریع) دخالت دارند.

۴۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هم عنبیه و هم جسم مژگانی در لایه میانی چشم قرار دارند که هر دو ساختارهای ماهیچه‌ای هستند.

(۲) قرنی، زلایی، عدسی و زجاجیه پخش‌های شفاف چشم هستند که از بین آن‌ها قرنیه و عدسی واجد ساختار یاخته‌ای می‌باشند.

(۳) لایه خارجی به وسیله قرنیه و لایه میانی به وسیله اجسام مژگانی (ونقش داشتن در تغییر قطر عدسی) در شکست نور و تطبیق مؤثرند.

۴۲

بررسی موارد:

الف و (د) همه استخوانچه‌های گوش میانی با نقشی که در تحریک گیرنده‌های شنواوی دارند، می‌توانند در ارسال گروهی از پیام‌های حسی (پیام شنواوی) به بالاترین پخش ساقه مغز (برجستگی‌های چهارگانه مغز میانی) مؤثر باشند. (ب) استخوان سنданی به هیچ رباط‌های پرده‌مانندی متصل نیست.

ج) فقط استخوان چکشی توسط رباط‌هایی به سطح داخلی گوش میانی متصل است. (۲) در بیماری‌های انگلی تعداد اوزینوفیل‌ها به شدت افزایش می‌یابد. وقت کنید که همه گویچه‌های سفید، تک‌هسته‌ای می‌باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اوزینوفیل‌ها همانند بازوپیل‌ها (که توانایی ترشح هپارین را دارند که ماده‌ای ضدانعقاد خون محاسبه می‌شود) حاصل تقسیم یاخته‌های بنیادی می‌تویندی می‌باشند.

(۳) اوزینوفیل‌ها برخلاف لنفوسيت‌ها (گویچه سفید واجد هسته تکی گرد یا بیضی) تقسیم نمی‌شوند.

(۴) اوزینوفیل‌ها همانند مونوسيت‌ها (گویچه سفید واجد هسته تکی لوبیایی‌شکل) فاقد توانایی بیگانه‌خواری می‌باشند.

۴۴

۱ رشته میوزین توانایی اتصال به مولکول ATP را دارد و این رشته برخلاف رشته اکتین علاوه‌بر حضور در نوار تیره سارکومر در بخش تیره مرکز سارکومر، بدون هم‌بوشانی با رشته اکتین، نیز دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) منظور رشته‌های اکتین است که در نوارهای روشن (نه تیره) دو طرف سارکومر دیده می‌شود. علاوه‌بر آن در یک سارکومر، ما یک نوار تیره داریم و لفظ «نوارهای تیره» اشتباه است.

(۳) منظور رشته‌های میوزین است. در هر سارکومر دو نوار روشن چسبیده به خط وجود دارند، بنابراین در هر سارکومر، رشته‌های میوزین بین نوارهای روشن قرار گرفته و نه در دو طرف آن‌ها.

(۴) رشته اکتین اجزایی کروی‌شکل دارد. در هر سارکومر سه بخش روشن وجود دارد. رشته‌های اکتین در بخش روشن میانی سارکومر وجود ندارند.

۱ منظور یاخته‌های کشنده طبیعی است. آنزیم القای مرگ برنامه‌ریزی شده ترشح شده توسط این یاخته‌ها در سیتوپلاسم یاخته‌های سلطانی و آلوده به ویروس فعالیت می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) پروفورین ساختار حلقوی ندارد؛ بلکه اجتماع چندین پروفورین استوانه‌ای باعث ایجاد منافذ در غشای یاخته‌های هدف می‌شود.

(۳) یاخته‌های کشنده طبیعی، فاقد توانایی بیگانه‌خواری می‌باشند.

(۴) این مورد در رابطه با لنفوسيت‌های B صحیح است.

۴ منظور صورت سؤال، گیرنده‌های حس وضعیت است. این گیرنده‌ها می‌توانند باعث ارسال مستقیم پیام از ماهیچه‌ها و زریبی‌های واقع در سر و گردن به مغز شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با توجه به متن کتاب زیست‌شناسی (۲)، علاوه‌بر رباط، کپسول مفصلی و زردی، عضلات اسکلتی نیز در کنار هم قرار گرفتن استخوان‌ها نقش دارند. در همه این‌ها به جز رباط می‌توان گیرنده‌های حس وضعیت را مشاهده کرد.

(۲) انقباض عضلات و کوتاه شدن آن‌ها می‌تواند منجر به تحریک گیرنده‌های حس وضعیت شود.

(۳) این گیرنده‌ها در زردی و کپسول مفصلی، در تماس با بفت پیوندی رشتهدی می‌باشند. بفت پیوندی رشتهدی، حاوی یاخته‌های دوکی شکل با هسته بیضی می‌باشد.

۴ منظور لوب‌های بوبایی است. لوب‌های بوبایی نسبت به تalamوس‌ها (مرکز تقویت‌کننده پیام‌های حسی ورودی به مغز) در سطح جلوتری قرار دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این گزینه در رابطه با مغز میانی صحیح است، نه لوب‌های بوبایی.

(۲) لوب‌های بوبایی با سامانه کناره‌ای (سامانه مؤثر در بروز احساسات و عواطف) در تماس می‌باشند اما جزء سامانه کناره‌ای نیستند.

(۳) لوب‌های بوبایی در زیر لوب پیشانی قرار گرفته‌اند، نه درون لوب پیشانی.

۳ منظور تارهای نوع کند است. این تارها در عضلات توأم یک دونده صدمتر، فراوانی کمتری دارند.

(۲) منظور تارهای نوع کند است. در این تارها تعداد کاتال‌های کلسیمی غشای شبکه آندوپلاسمی کمتر است.

(۴) منظور تارهای کند است که تعداد میتوکندری (اندامک دوغشایی با غشای داخلی چین‌خورده) بیشتری دارند. تارهای کند بخش اعظم انرژی خود را از راه تنفس هوایی به دست می‌آورند.

۴ منظور زنبور عسل است. اساس حرکت در همه جانوران مشابه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حشرات همانند سخت‌پستان اسکلت بیرونی دارند.

(۲) تنفس ستاره دریابی آبتشی است و زنبور دارای تنفس نایدیسی می‌باشد.

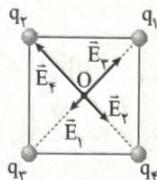
(۳) ملخ همانند زنبور عسل، حشره است و دارای لوله‌های مالپیگی برای تنظیم اسمازی و دفع مواد زائد می‌باشد.

E_1 بزرگی میدان الکتریکی حاصل از بار q_1 در مکان بار q_2 و E_2 بزرگی میدان الکتریکی حاصل از بار q_2 در مکان بار q_1 است، بنابراین:

$$\left\{ \begin{array}{l} E_1 = \frac{k|q_1|}{r^2} \\ E_2 = \frac{k|q_2|}{r^2} \end{array} \right. \Rightarrow \frac{E_1}{E_2} = \frac{|q_1|}{|q_2|} \times \left(\frac{r}{r} \right)^2 = \frac{|q_1|}{|q_2|} \Rightarrow \frac{E_1}{E_2} = \frac{2}{1/5} = \frac{4}{3}$$

حالت اول: میدان الکتریکی حاصل از هر بار را در نقطه O ۴۹

رسم و بزرگی هر کدام را محاسبه می‌کنیم:

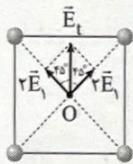

$$\left\{ \begin{array}{l} E_1 = \frac{k|q_1|}{r^2} \\ E_2 = \frac{k|q_2|}{r^2} \\ E_3 = \frac{k|q_3|}{r^2} \\ E_4 = \frac{k|q_4|}{r^2} \end{array} \right. \Rightarrow \begin{array}{l} E_1 = \frac{k|q|}{r^2} \\ E_2 = 2E_1 \\ E_3 = 2E_1 \\ E_4 = 2E_1 \end{array}$$

بنابراین:

$$\left\{ \begin{array}{l} E_{1,2} = E_2 - E_1 = 2E_1 - E_1 = E_1 \\ E_{2,3} = E_3 - E_2 = 2E_1 - 2E_1 = 0 \\ E_{3,4} = E_4 - E_3 = 2E_1 - 2E_1 = 0 \\ E_{1,4} = E_4 - E_1 = 2E_1 - 2E_1 = 0 \end{array} \right.$$

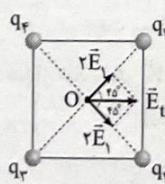
$$\Rightarrow E_t = \sqrt{(2E_1)^2 + (2E_1)^2} = 2\sqrt{2}E_1$$

حالت دوم:

$$\left\{ \begin{array}{l} E_{2,3} = E_3 - E_2 = 2E_1 \\ E_{1,2} = E_2 - E_1 = 2E_1 \\ E_{3,4} = E_4 - E_3 = 2E_1 \\ E_{1,4} = E_4 - E_1 = 2E_1 \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow E_t = \sqrt{(2E_1)^2 + (2E_1)^2} = 2\sqrt{2}E_1$$

بنابراین برایند میدان‌های الکتریکی حاصل از چهار بار در نقطه O در مرکز دایره ۹۰ درجه تغییر جهت می‌دهد.

بررسی گزینه‌ها: ۴۵

- ۱ و ۲) تنها لایه میانی منتهی در سطح زیرین خود زوائد ناژک و متعددی دارد و از دو طرف با مایع مغزی - نخاعی در تماس است.
- ۳) این مورد فقط در رابطه با لایه خارجی منتهی صحیح است.
- ۴) همه پرده‌های منتهی اطراف مغز، محلهایی برای عبور رشته‌های عصبی فراهم کردند.

با توجه به رابطه ظرفیت خازن داریم: ۴۶

$$\begin{aligned} C &= \frac{Q}{V} \xrightarrow{V=Ed} C = \frac{Q}{Ed} \Rightarrow [C] \equiv \frac{[Q]}{[E].[d]} \\ \Rightarrow F &\equiv \frac{C}{N.m} \xrightarrow[N.m]{N \equiv \frac{kg.m}{s^2}} F \equiv \frac{C}{\frac{kg.m}{s^2}} \\ \Rightarrow F &\equiv \frac{C.s}{kg.m} \quad (1) \end{aligned}$$

از طرفی داریم:

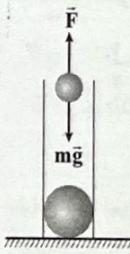
$$I = \frac{\Delta q}{\Delta t} \Rightarrow \Delta q = I\Delta t \Rightarrow [\Delta q] \equiv [I].[Δt] \Rightarrow C \equiv A.s \quad (2)$$

بنابراین با توجه به روابط (1) و (2) داریم:

$$F \equiv \frac{A.s}{kg.m}$$

۲) گلوله کوچک‌تر، زمانی به تعادل می‌رسد که برایند نیروهای وارد

بر آن صفر شود، بنابراین:

$$F_{net} = 0 \Rightarrow F = mg \Rightarrow \frac{k|q_1||q_2|}{r^2} = mg$$

$$\Rightarrow \frac{9 \times 10^9 \times 1 \times 10^{-6} \times 5 \times 10^{-6}}{r^2} = 5 \times 10^{-3} \times 10$$

$$\Rightarrow \frac{45 \times 10^{-3}}{r^2} = 5 \times 10^{-1} \Rightarrow r^2 = \frac{45 \times 10^{-3}}{5 \times 10^{-1}} = 9 \times 10^{-2}$$

$$\Rightarrow r = 0.3m \Rightarrow r = 30\text{ cm}$$

دقیق شنید: با توجه به این‌که گلوله‌ها نارسانا هستند، بنابراین زمانی که در تماس با هم هستند، انتقال بار بین گلوله‌ها نداریم.

با توجه به قانون کولن داریم: ۴۸

$$q_1 = 2\mu C \quad q_2$$

$$F = \frac{k|q_1||q_2|}{r^2} \Rightarrow 30 = \frac{9 \times 10^9 \times 2 \times 10^{-6} \times |q_2|}{(3 \times 10^{-2})^2}$$

$$\Rightarrow |q_2| = 1/5 \times 10^{-6} C = 1/5 \mu C$$

۵۳ با توجه به رابطه زیر داریم:

$$\Delta V = \frac{\Delta U_E}{q} \Rightarrow V_B - V_A = \frac{\Delta U_E}{q}$$

$$\Rightarrow 8/5 \times 10^{-3} - 12/5 \times 10^{-3} = \frac{\Delta U_E}{6 \times 10^{-6}}$$

$$\Rightarrow \Delta U_E = -24 \times 10^{-3} J \Rightarrow \Delta U_E = -24 mJ$$

از طرفی می‌دانیم تغییرات انرژی پتانسیل الکتریکی هماندازه و قرینه کار میدان الکتریکی است، بنابراین:

$$W_E = -\Delta U_E \Rightarrow W_E = 24 mJ$$

۵۴ نیروی وزن به سمت پایین به ذره وارد می‌شود، بنابراین با توجه به این که ذره در حال تعادل است، پس نیروی الکتریکی به سمت بالا به ذره وارد می‌شود. از طرفی با توجه به قطب‌های باتری، جهت میدان الکتریکی به سمت پایین است. با توجه به این که نیروی الکتریکی وارد بر ذره و میدان الکتریکی در خلاف جهت هم هستند، نتیجه می‌گیریم که بر ذره، منفی است.

$$F_E = mg \Rightarrow E|q| = mg$$

$$\frac{E|\Delta V|}{d} \rightarrow \frac{|\Delta V|}{d} \times |q| = mg$$

$$\Rightarrow \frac{6}{10 \times 10^{-3}} \times 3 \times 10^{-6} = m \times 10 \Rightarrow 18 \times 10^{-4} = m \times 10$$

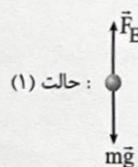
$$\Rightarrow m = 18 \times 10^{-5} kg = 18 \mu g$$

۵۵ به ذره نیروهای وزن و الکتریکی وارد می‌شوند و با توجه به این که ذره در حال تعادل است، این دو نیرو هماندازه و در خلاف جهت هم هستند. با تغییر فاصله بین دو صفحه خازن داریم:

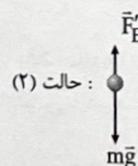
$$E = \frac{\Delta V}{d} \xrightarrow{\text{ثابت: } \Delta V} \frac{E_1}{E_2} = \frac{d_1}{d_2} \xrightarrow{d_2 = 2d_1} \frac{E_1}{E_2} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow E_2 = \frac{1}{2} E_1$$

بنابراین اندازه نیروی الکتریکی وارد بر ذره نیز، نصف می‌شود. با توجه به این که نیروی وزن به سمت پایین و نیروی الکتریکی به سمت بالا به ذره وارد می‌شود، داریم:

$$F_{net} = 0 \Rightarrow F_E = mg \quad (*)$$

$$F'_E = \frac{1}{2} F_E \xrightarrow{(*)} F'_E = \frac{1}{2} mg$$

با توجه به قانون دوم نیوتون داریم:

$$F'_{net} = ma \Rightarrow mg - F'_E = ma \Rightarrow mg - \frac{1}{2} mg = ma \Rightarrow a = \frac{1}{2} g$$

بنابراین ذره با شتاب ثابت به سمت پایین می‌رود.

۵۶ بزرگی میدان الکتریکی حاصل از بار q در فاصله $2r$ از آن برابر است با:

$$E = \frac{k|q|}{r^2}$$

بزرگی میدان الکتریکی در نقطه A برابر است، بنابراین:

$$E_1 = \frac{k|q|}{r_A^2} \xrightarrow{r_A = r+1 \times 10^{-2}} E_1 = \frac{k|q|}{(r+1)^2} \quad (*)$$

بزرگی میدان الکتریکی در نقطه B (E_2) برابر است، بنابراین:

$$E_2 = \frac{k|q|}{r_B^2} \xrightarrow{r_B = r-1 \times 10^{-2}} E_2 = \frac{k|q|}{(r-1)^2}$$

$$\xrightarrow{E_2 = 4E_1} 4E_1 = \frac{k|q|}{(r-1)^2} \xrightarrow{(*)} \frac{4k|q|}{(r+1)^2} = \frac{k|q|}{(r+1)^2}$$

$$\Rightarrow \frac{4}{(r+1)^2} = \frac{1}{(r-1)^2} \Rightarrow \frac{2}{r+1} = \frac{1}{r-1}$$

$$\Rightarrow 2r-2 = r+1 \Rightarrow r = 3/2 m$$

بنابراین:

$$E = \frac{k|q|}{r^2} \Rightarrow 36 = \frac{9 \times 10^9 \times |q|}{(0.3)^2} \Rightarrow 36 \times 9 \times 10^{-2} = 9 \times 10^9 \times |q|$$

$$\Rightarrow |q| = \frac{36 \times 10^{-2}}{9} = 36 \times 10^{-11} \Rightarrow |q| = 3/6 \times 10^{-9} = 3/6 nC$$

۵۷ بزرگی نیروی الکتریکی وارد بر ذره از طرف میدان الکتریکی

برابر است با:

$$F = E|q| \Rightarrow F = 5 \times 10^3 \times 8 \times 10^{-6} = 40 \times 10^{-3} = 4 \times 10^{-2} N$$

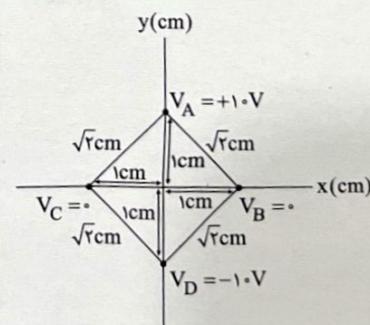
با توجه به قانون دوم نیوتون داریم:

$$F = ma \Rightarrow 4 \times 10^{-2} = 2 \times 10^{-3} \times a \Rightarrow a = 2 \cdot \frac{m}{s^2}$$

بنابراین نسبت خواسته شده برابر است با:

$$\frac{a}{g} = \frac{2}{10} = 2$$

۵۸ با توجه به پتانسیل الکتریکی نقاط C , B , A و D داریم:

۵۹ می‌دانیم میدان الکتریکی بر سطوح هم‌پتانسیل (نقاط B و C) عمود است. از طرفی در جهت میدان، پتانسیل الکتریکی نقاط، کاهش می‌یابد، در نتیجه میدان الکتریکی $\vec{E}$ در راستای قائم و به سمت پایین می‌باشد.

بنابراین بین دو نقطه A و D داریم:

$$|\Delta V_{AD}| = Ed \Rightarrow 20 = E \times \frac{2}{100} \Rightarrow E = 1000 \frac{N}{C}$$

$$\Rightarrow \vec{E} = -1000 \hat{j} \left(\frac{N}{C} \right)$$

۲ ۵۹ با توجه به رابطه انرژی ذخیره شده در خازن داریم:

$$U = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C} \Rightarrow \frac{U_2}{U_1} = \left(\frac{Q_2}{Q_1} \right)^2 \times \left(\frac{C_1}{C_2} \right) \xrightarrow{U_2 = U_1} 1 = \frac{1}{2} \times \left(\frac{C_1}{C_2} \right)$$

$$\Rightarrow \frac{C_1}{C_2} = 2 \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{1}{2}$$

۱ ۶۰ با توجه به رابطه ظرفیت خازن داریم:

$$C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{\kappa_2}{\kappa_1} \times \frac{d_1}{d_2}$$

$$\xrightarrow{d_2 = \frac{1}{2} d_1} \frac{C_2}{C_1} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{C_2}{C_1} = \frac{1}{4} \quad (*)$$

با توجه به این که خازن به باتری متصل است، بنابراین اختلاف پتانسیل دو سر آن ثابت است، در نتیجه داریم:

$$U = \frac{1}{2} CV^2 \xrightarrow{\text{ثابت}} \frac{U_2}{U_1} = \frac{C_2}{C_1} \xrightarrow{(*)} \frac{U_2}{U_1} = \frac{1}{4}$$

انرژی اولیه ذخیره شده در خازن برابر است با:

$$U_1 = \frac{1}{2} C_1 V^2 \Rightarrow U_1 = \frac{1}{2} \times 3 \times 10^{-6} \times (20)^2 \Rightarrow U_1 = 6 \times 10^{-3} J$$

$$\Rightarrow U_1 = 6 mJ$$

بنابراین:

$$U_2 = \frac{1}{4} U_1 \Rightarrow U_2 = \frac{1}{4} \times 6 = 1.5 mJ$$

در نتیجه:

$$\Delta U = U_2 - U_1 = 1.5 - 6 = -4.5 mJ$$

بنابراین انرژی ذخیره شده در خازن $1 mJ$ کاهش می‌یابد.

۱ ۶۱ با انتقال بار منفی از صفحه منفی به صفحه مثبت، بار

ذخیره شده روی صفحات خازن کاهش می‌یابد، بنابراین:

$$U = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C}$$

$$U_2 - U_1 = -28/5 \mu J \Rightarrow \frac{Q_2^2}{2C} - \frac{Q_1^2}{2C} = -28/5$$

$$\xrightarrow{\frac{(Q_1 - 6)^2}{2 \times 12} - \frac{Q_1^2}{2 \times 12} = -28/5} Q_1 = 6 \mu F$$

بنابراین اختلاف پتانسیل اولیه دو سر خازن برابر است با:

$$V_1 = \frac{Q_1}{C} \Rightarrow V_1 = \frac{6}{12} = 0.5 V$$

۴ ۶۲ با خارج کردن دیالکتریک از بین صفحات خازن، ظرفیت

خازن $\frac{1}{4}$ برابر می‌شود. از طرفی خازن از باتری جدا شده است، بنابراین بار

ذخیره شده در خازن، ثابت است، پس داریم:

$$U = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C} \Rightarrow \frac{U_2}{U_1} = \frac{C_1}{C_2} \xrightarrow{C_2 = \frac{1}{4} C_1} \frac{U_2}{U_1} = 4$$

$$\Rightarrow U_2 = 4 U_1 \Rightarrow U_2 = 4 \times 20 = 80 \mu J$$

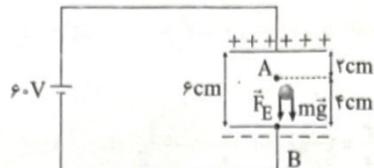
بنابراین:

$$W = U_2 - U_1 = 80 - 20 = 60 \mu J = 0.06 mJ$$

۱ ۵۶ فاصله بین دو صفحه رسانا برابر است با:

$$E = \frac{\Delta V}{d} \Rightarrow 1.5 = \frac{6}{d} \Rightarrow d = \frac{6}{1.5} m = 4 cm$$

حال نیروهای وارد بر ذره را رسم می‌کنیم:

طبق قضیه کار - انرژی جنبشی داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_{mg} + W_E = \frac{1}{2} m(v_B^2 - v_A^2)$$

$$\xrightarrow{v_A = 0} mgh + E|q|d = \frac{1}{2} m v_B^2$$

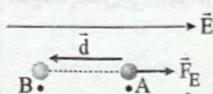
$$\Rightarrow 2 \times 10^{-6} \times 1.0 \times 4 \times 10^{-2} + 1.0^3 \times 4 \times 10^{-1} \times 4 \times 10^{-2}$$

$$= \frac{1}{2} \times 2 \times 10^{-6} \times v_B^2$$

$$\Rightarrow 8 \times 10^{-7} + 16 \times 10^{-7} = 10^{-6} \times v_B^2$$

$$\Rightarrow 24 \times 10^{-7} = 10^{-6} \times v_B^2 \Rightarrow v_B^2 = \frac{24}{10} \Rightarrow v_B = \sqrt{\frac{12}{5}} m/s$$

۲ ۵۷ حالت اول: با توجه به قضیه کار - انرژی جنبشی داریم:

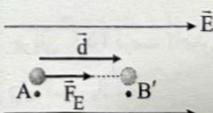
$$W_E = \Delta K$$

$$\Rightarrow E|q|d \cos \theta = K_B - K_A$$

$$\xrightarrow{v_B = 0} -E|q|d = -K_A \Rightarrow E|q|d = \frac{1}{2} m v_B^2$$

$$\Rightarrow v_B^2 = \frac{2E|q|d}{m} \quad (*)$$

حالت دوم:

$$W_E = \Delta K'$$

$$\Rightarrow E|q|d \cos \theta = K'_B - K'_A$$

$$\Rightarrow E|q|d = \frac{1}{2} m(v_B'^2 - v_A^2)$$

$$\Rightarrow \frac{2E|q|d}{m} = v_B'^2 - v_A^2 \xrightarrow{(*)} v_B'^2 = v_B^2 - v_A^2$$

$$\Rightarrow v_B'^2 = 2v_B^2 \Rightarrow v_B' = \sqrt{2} v_B$$

هر سه عبارت داده شده صحیح هستند. ۳ ۵۸

$$\text{حال با توجه به رابطه } R = \rho \frac{L}{A} \text{ داریم:}$$

$$\frac{R_2}{R_1} = \frac{L_2}{L_1} \times \frac{A_1}{A_2} \xrightarrow{(*)} \frac{R_2}{R_1} = \left(\frac{L_2}{L_1}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{R_2}{R_1} = \left(\frac{2L}{L}\right)^2 \Rightarrow \frac{R_2}{R_1} = 16$$

$$\Rightarrow \frac{R_2}{\frac{L}{2}} = 16 \Rightarrow R_2 = 16 \times \frac{L}{2} = 24\Omega$$

چگالی و جرم سیم، ثابت است، بنابراین:

$$\rho = \frac{m}{V} \xrightarrow{\text{ثابت}} V_1 = V_2 \xrightarrow{V=AL} \rho = \frac{m}{V}$$

$$A_1 L_1 = A_2 L_2 \Rightarrow \frac{A_1}{A_2} = \frac{L_2}{L_1} \quad (*)$$

حال با توجه به رابطه مقاومت الکتریکی داریم:

$$R = \rho \frac{L}{A} \Rightarrow \frac{R_2}{R_1} = \frac{L_2}{L_1} \times \frac{A_1}{A_2} \xrightarrow{(*)} \frac{R_2}{R_1} = \left(\frac{A_1}{A_2}\right)^2$$

$$\xrightarrow{A=\pi d^2} \frac{R_2}{R_1} = \left(\frac{d_2}{d_1}\right)^2 \xrightarrow{d_2 = \frac{1}{2}d_1} \frac{R_2}{R_1} = (2)^2 = 16 \quad (1)$$

مقاومت الکتریکی سیم در حالت دوم برابر است با:

$$R_2 = \frac{V_2}{I_2} \Rightarrow R_2 = \frac{2}{\frac{1}{2}} = 4\Omega \quad (2)$$

با توجه به روابط (1) و (2) داریم:

$$\frac{R_2}{R_1} = 16 \Rightarrow \frac{4}{R_1} = 16 \Rightarrow R_1 = \frac{1}{4}\Omega$$

بنابراین طبق قانون اهم داریم:

$$R_1 = \frac{V_1}{I_1} \Rightarrow \frac{1}{4} = \frac{1}{I_1} \Rightarrow I_1 = 4A$$

اختلاف پتانسیل دو سر یک باتری برابر است با:

$$V_1 = \varepsilon - I_1 r \Rightarrow 2 = \varepsilon - 4r \quad (1)$$

جریان را ۲۵ درصد کاهش می‌دهیم، بنابراین جریان ثانویه خروجی از باتری برابر است با:

$$I_2 = I_1 - \frac{1}{4} I_1 = \frac{3}{4} I_1 \xrightarrow{I_1 = 4A} I_2 = 3A$$

اختلاف پتانسیل دو سر باتری، ۵۰ درصد افزایش می‌یابد، بنابراین:

$$V_2 = V_1 + \frac{1}{2} V_1 = \frac{3}{2} V_1 \xrightarrow{V_1 = 2V} V_2 = 3V$$

$$V_2 = \varepsilon - I_2 r \Rightarrow 3 = \varepsilon - 3r \quad (2)$$

با توجه به روابط (1) و (2) داریم:

$$\begin{cases} \varepsilon - 4r = 2 \\ \varepsilon - 3r = 3 \end{cases} \Rightarrow \varepsilon = 6V, r = 1\Omega$$

بنابراین نسبت خواسته شده برابر است با:

۶۳ | با توجه به رابطه انرژی ذخیره شده در خازن داریم:

$$U = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C} \Rightarrow 2 \times 10^{-12} = \frac{Q^2}{2 \times 10^{-9}}$$

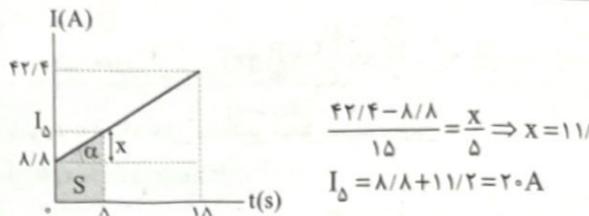
$$\Rightarrow Q^2 = 4 \times 10^{-18} \Rightarrow Q = 2 \times 10^{-9} C \Rightarrow Q = 2/4 nC$$

اختلاف بار دو صفحه خازن برابر است با:

$\Delta Q = 2/4 - (-2/4) = 4/8 nC$ بنابراین اختلاف تعداد الکترون‌های دو صفحه خازن برابر است با:

$$4/8 \times 10^{-9} = \Delta n \times 1/6 \times 10^{-19} \Rightarrow \Delta n = 3 \times 10^{10}$$

شیب خط، مقدار ثابتی است، بنابراین:

می‌دانیم مساحت سطح زیر نمودار $I-t$ برابر با بار عبوری از سطح مقطع سیم است، بنابراین:

$$S = \Delta q \Rightarrow S = \frac{(8/L + 11/2) \times 15}{2} = 72 As \times \frac{1h}{3600s} = 0.02 Ah$$

دو سیم هم جنس هستند، پس چگالی (ρ') آن یکسان است.

$$\rho'_A = \rho'_B \xrightarrow{\rho' = \frac{m}{V}} \frac{m_A}{V_A} = \frac{m_B}{V_B} \xrightarrow{m_A = m_B} \text{بنابراین:}$$

$$\frac{2}{V_A} = \frac{1}{V_B} \xrightarrow{V=AL} \frac{2}{r_A L_A} = \frac{1}{r_B L_B} \xrightarrow{r_A = \frac{1}{2} r_B}$$

$$\frac{2}{r_A L_A} = \frac{1}{4r_A L_B} \Rightarrow \frac{2}{L_A} = \frac{1}{4L_B} \Rightarrow \frac{L_A}{L_B} = 4 \quad (*)$$

از طرفی با توجه به رابطه مقاومت الکتریکی داریم:

$$R = \rho \frac{L}{A} \xrightarrow{\rho_A = \rho_B} \frac{R_A}{R_B} = \frac{L_A}{L_B} \times \frac{A_B}{A_A} \xrightarrow{A = \pi r^2} \frac{R_A}{R_B} = \frac{L_A}{L_B} \times \frac{r_B^2}{r_A^2}$$

$$\frac{R_A}{R_B} = \frac{L_A}{L_B} \times \left(\frac{r_B}{r_A}\right)^2 \xrightarrow{(*)} \frac{R_A}{r_A} = 4 \times 4 = 32$$

$$\Rightarrow \frac{R_B}{R_A} = \frac{1}{32}$$

۶۶ | اگر طول سیم اولیه را L در نظر بگیریم، با نصف کردن سیم،

طول هر قطعه $\frac{L}{2}$ می‌شود و با توجه به رابطه $R = \rho \frac{L}{A}$ مقاومت الکتریکی

هر قطعه سیم برابر با $\frac{1}{2} \Omega$ می‌شود. حال یکی از این قطعات سیم را از دستگاهی عبور می‌دهیم و طولش را به ۲ برابر طول اولیه می‌رسانیم، بنابراین:

$$\underline{\underline{R_1 = 1/5\Omega, L_1 = \frac{L}{2}}}$$

$$\underline{\underline{R_2, L_2 = 2L}}$$

$$\rho_1 = \rho_2 \Rightarrow \frac{m_1}{V_1} = \frac{m_2}{V_2} \xrightarrow{m_1 = m_2} V_1 = V_2$$

$$\Rightarrow A_1 L_1 = A_2 L_2 \Rightarrow \frac{L_2}{L_1} = \frac{A_1}{A_2} \quad (*)$$

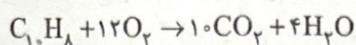
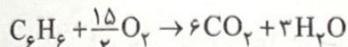

بررسی عبارت‌ها:

- شمار اتم‌های کربنی که فقط با یک اتم هیدروژن پیوند دارند برابر شمار اتم‌های هیدروژن این دو ترکیب یعنی برابر ۸ و ۶ است.
- مجموع شمار اتم‌ها در مولکول نفتالن و بنزن به ترتیب برابر ۱۸ و ۱۲ اتم است:

$$\frac{18}{12} = \frac{1}{2}$$

- هر مول بنزن و هر مول نفتالن برای سوختن کامل به ترتیب $\frac{7}{5}$ و $\frac{12}{5}$ مول اکسیژن مصرف می‌کند:

- فرمول مولکولی ترکیبی با ساختار داده شده برابر $C_{16}H_{14}$ است که معادل مجموع فرمولی مولکول بنزن و نفتالن می‌باشد.

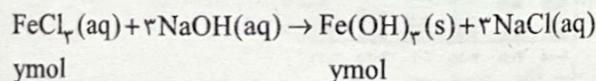
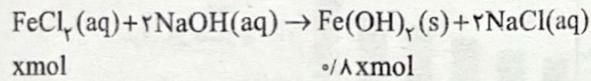
- ۴ ۸۷ اگر گرما در صورت تماس دو جسم A و B با یکدیگر، از جسم A به جسم B منتقل شود، تنها می‌توان نتیجه گرفت که دمای جسم A از جسم B بیشتر بوده است.

۲ ۸۸

$$\frac{Q}{\Delta\theta} = \frac{\frac{32/5 \text{ cal}}{1 \text{ cal}} \times \frac{4/184 \text{ J}}{1 \text{ cal}}}{20^\circ C} = 6/8 \text{ J} \cdot C^{-1}$$

- ۱ ۸۹ رسوب قرمز قهوه‌ای رنگ همان $Fe(OH)_3$ و رسوب سبزرنگ همان $Fe(OH)_2$ است.

هر کدام از واکنش‌های رخ داده شده در زیر آورده شده است:

- چون بازده واکنش $FeCl_2$ با $NaOH$ 80% است، در نتیجه به ازای مصرف X مول $FeCl_2$ ، $Fe(OH)_2$ 80% مول $Fe(OH)_2$ تولید می‌شود.

$$\frac{Mol(Fe(OH)_2)}{Mol(FeCl_2)} = \frac{0.8X}{Y} = 4 \Rightarrow X = 5, Y = 1$$

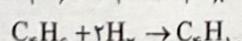
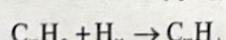
این اعداد نسبت‌های فرضی داده شده است.

$$FeCl_3 = 5 \times 127 = 635$$

$$FeCl_2 = 1 \times 162/5 = 162/5$$

$$\Rightarrow \% FeCl_2 = \frac{635}{635 + 162/5} \times 100 = 79/6$$

- ۳ ۹۰ معادله واکنش‌های مورد نظر به صورت زیر هستند:

تعداد مول C_6H_6 و C_4H_6 را به ترتیب با a و b نشان می‌دهیم:

$$(1): (a \times 42) + (b \times 54) = 45$$

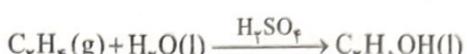
$$(2): (a \times 44) + (b \times 58) = 48$$

از حل معادله‌های بالا مقادیر a و b به ترتیب برابر $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{6}$ به دست می‌آید.

$$\frac{a}{b} = \frac{1}{2}$$

- ۲ ۸۱ به جز عبارت آخر، سایر عبارت‌ها درست هستند.

معادله واکنش تولید اتانول در مقیاس صنعتی به صورت زیر است:

در اتانول همانند اتن (اتیلن) هر اتم کربن از هر چهار الکترون ظرفیتی خود برای پیوند با سایر اتم‌ها استفاده کرده است.

- ۳ ۸۲ فرمول هفتمن عضو خانواده آلکن‌ها، C_8H_{16} و فرمول

ششمین عضو خانواده آلکین‌ها، C_7H_{12} است.

بنابراین فرمول هیدروکربن A به صورت C_8H_{12} بوده و با توجه به داده‌های

سؤال، ساختار زیر را می‌توان برای A در نظر گرفت:

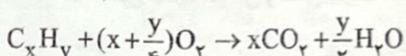

در این ترکیب، ۱۰ جفت الکترون پیوندی میان اتم‌های کربن وجود دارد.

* البته پیوند دوگانه می‌تواند موقعیت‌های دیگری را نیز اشغال کند. اما در هر صورت شمار جفت الکترون‌های پیوندی میان اتم‌های کربن برابر با ۱۰ است.

- ۳ ۸۲ معادله واکنش سوختن کامل هیدروکربن C_xH_y به صورت

زیر است:

دقت کنید که در شرایط استاندارد، H_2O به حالت مایع است.

$$\frac{Litre(کربن دی اکسید)}{ ضریب ۲۲/۴} = \frac{Mol(هیدروکربن)}{ ضریب ۲۲/۴}$$

$$\frac{0/1}{1} = \frac{1/65}{x + \frac{y}{4}} = \frac{24/64}{x \times 22/4} \Rightarrow \begin{cases} x = 11 \\ x + \frac{y}{4} = 16/5 \end{cases}$$

سیکلوآلکان یا آلکن: $C_{11}H_{22} \Rightarrow A$: فرمول

در بین گزینه‌ها فقط گزینه (۳) نام یک آلکن ۱۱ کربنی است.

- ۴ ۸۴ با فرض این‌که بنزین و زغال سنگ، انرژی یکسانی تولید کنند،

بنزین، کربن دی اکسید کمتری وارد هوایکره می‌کند:

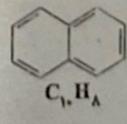
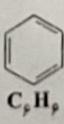
نام سوخت	گرمای (kJ/g)	آزاد شده (kJ/g)	فرآورده‌های سوختن	مقدار کربن دی اکسید به ازای هر کیلوژول (g)
بنزین	48	48	CO_2, CO, H_2O	0.065
زغال سنگ	30	30	$SO_2, CO_2, NO_2, CO, H_2O$	0.104

- ۳ ۸۵ به جز عبارت آخر، سایر عبارت‌ها درست هستند.

درصد جرمی کربن در الماس و گرافیت، یکسان و برابر با 100% است.

- ۳ ۸۶ به جز عبارت سوم، سایر عبارت‌ها درست هستند.

ساختار بنزن (C_6H_6) و نفتالن ($C_{10}H_8$) به صورت زیر است:

۴ ۱۰۰ معروفترین نوع بریل با رنگ سبز، زمرد نام دارد و زبرجد کانی سیلیکاتی و به رنگ سبز زیتونی است.

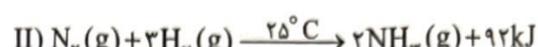
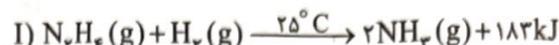
۲ ۱۰۱ طبق شکل ۲ - ۲ صفحه ۲۸ کتاب درسی در سری پیوسته بعون در دمای بالا ابتدا پلازیوکلاز کلسیم‌دار و با کاهش دما پلازیوکلاز سدیم‌دار تشکیل می‌شود.

۱ ۱۰۲ در کانسنگ فلز مس، مهم‌ترین کانه کالکوپیریت است و می‌تواند همراه کانی‌های باطله مانند کوارتز، فلدسپار، میکا، کانی‌های رسی، پیریت (FeS_2) و ...، کانسنگ مس را تشکیل می‌دهند.

۴ ۱۰۳ نقطه A طبق شکل ۵ - ۳ (الف) صفحه ۴۶ باتلاق را نشان می‌دهد و نقطه B طبق شکل ۴ - ۳ (ب) صفحه ۴۶، چشمۀ را نشان می‌دهد.

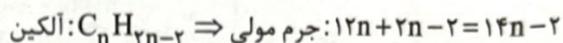
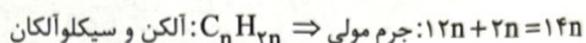
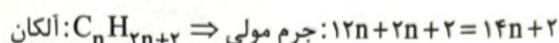
۱ ۱۰۴ خاک لوم که ترکیبی از ماسه، لای و رس است، توانایی حفظ رطوبت و غنی بودن آن از مواد مغذی از مهم‌ترین خواص آن است از این‌رو خاک دلخواه کشاورزان و باغبان‌ها است.

۳ ۱۰۵ در فرسایش ورقه‌ای در ابتدا از لحظۀ فرود قطرات باران شروع می‌شود که می‌تواند با انرژی جنبشی خود ذرات خاک را سست و پراکنده کند آن‌گاه این ذرات توسط آب‌های سطحی شسته شده که فرسایش ورقه‌ای خوانده می‌شود.

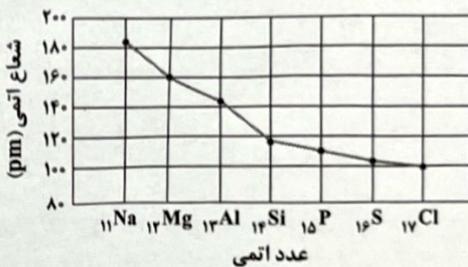
دلیل اصلی این‌که در واکنش (I) بیشتر از واکنش (II)، گرما آزاد می‌شود این است که $\text{N}_2(\text{g})$ ، پایدارتر از $\text{N}_2\text{H}_4(\text{g})$ است.

۳ ۹۲ فرمول عمومی هر کدام از هیدروکربن‌ها در زیر آمده است:

با توجه به جرم مولی آلکین E و سیکلوآلکان D، مقدار n برای این هیدروکربن‌ها، عددی صحیح نیست و جرم‌های مولی داده شده، نمی‌تواند درست باشد.

۱ ۹۳ مطابق نمودار زیر و با توجه به گزینه‌های داده شده، بیشترین تفاوت در شعاع اتمی مربوط به دو عنصر Na و Si است.

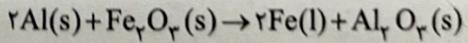
۲ ۹۴ عبارت‌های دوم و سوم درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

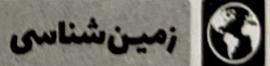
- داد و ستد گرما می‌تواند باعث تغییر دما شود.
- اتانول در مقایسه با نمک خوارکی، ظرفیت گرمایی ویژه بزرگ‌تری دارد.

۲ ۹۵ به جز عبارت دوم سایر عبارت‌ها درست هستند.

معادله موازن‌شده واکنش ترمیت به صورت زیر است:

از آهن مذاب تولید شده برای جوش دادن خطوط راه‌آهن استفاده می‌شود.

۱ ۹۶ طبق شکل ۸ - ۱ صفحه ۱۶ کتاب درسی، هیالوونوموس نخستین خزندۀ یافته شده در ابتدای دوره کربونیfer می‌باشد.

۳ ۹۷ بعد از تشکیل پلاسما و گذشت زمان دما آن چنان افت می‌کند که برای به دام افتادن الکترون‌ها در مدار پیرامون هسته‌های اتمی کافی شده و نخستین اتم یعنی هیدروژن به وجود می‌آید.

۳ ۹۸ طبق جدول صفحه ۱۸ کتاب درسی پتاسیم 4° همانند توریم برای تعیین سن کانی‌ها و سنگ‌های آذرین به کار می‌رود.

۲ ۹۹ طبق شکل ۱۱ - ۱ صفحه ۱۹ کتاب درسی، عرض